

Tvrdošovský **SPRAVODAJ**

MAGAZÍN OBCE TVRDOŠOVCE

Ročník XVIII. | číslo 1. | apríl 2015 | Cena: 1,20 €

***Príjemné prežitie
veľkonočných
sviatkov!***

PRIŠLA JAR

*Unavená pani zima, zložila sa k spánku,
na jej miesto nastúpila jar v sprievode vánku.*

*Privolať teplé slnko, lastovičky z dialky,
rozhodila kvety na zem, pod kríčky fialky.*

*Zaobliekla lesy, háje, vtákom dala noty,
slávik jej hneď pohotovo novú pieseň nôti.*

*Tešíme sa, že si prišla, milá, krásna pani,
tepló, radosť, doniesla si, vitaj medzi nami.*

Stručná štatistika obce

Chceli by ste vedieť, koľko obyvateľov mali Tvrdošovce v roku 2014? Ste zvedaví, koľko detičiek sa narodilo a koľko nových obyvateľov sa k nám prisťahovalo? Zaujímá vás, koľko snúbencov vstúpilo vlani do manželského zväzku? Pokiaľ áno, tak vám prinášame stručný prehľad obyvateľstva Tvrdošoviec, z ktorého sa dozviete aj to, o koľko osôb sa znížil celkový počet našich obyvateľov.

V uplynulom roku mali Tvrdošovce spolu **5 283** obyvateľov. Narodilo sa **44** novorodencov a **42** mladých párov si slúbilo vernosť. Do obce sa prisťahovalo **70** nových obyvateľov a **51** sa odsťahovalo z Tvrdošoviec. Nesmieme zabudnúť ani na tých **72** občanov, ktorí už nie sú medzi nami, ktorí sa v roku 2014 vydali na cestu, odkiaľ už niet návratu. Spomínajme na nich s láskou! **(sb)**

JUBILANTI

- 70 Január:** Mária Borbélyová (Gorkého ul.), Eva Bugyiková
Február: Anna Grochalová, František Zsilinszky, Katarína Tornaiová, Karol Ivanics
Marec: Mária Kucharová, Mária Mészárosová (Školská ul.), Katarína Borbélyová (Čerešňová ul.)
- 75 Január:** František Borbély (Čerešňová ul.), Terézia Pintérová (Horná), Mária Borosová (Mládežnícka ul.), Katarína Búsová
Február: Margita Dózsová (Petőfiho ul.), František Buda, Ladislav Sipos, Helena Černáková
Marec: Jozef Bogdány (Ružová ul.), Ladislav Tornai, Mária Ivanicsová (Športová ul.)
- 80 Január:** František Gyurek, Mária Borbélyová (Széchenyi ul.)
Február: Rozália Kollárová, Vincent Boros, Mária Vinczeová (Vansová ul.), Katarína Gajdóová
Marec: Alexej Vanya, Ján Varga
- 85 Február:** Gizela Érsekóvá, Terézia Vaculová
Marec: Jozef Kopasz

Zostavila: Eva Benkőová

Z OBSAHU:

Opýtali sme sa starostu obce	4
Obrazy maľované ihlou, tašky z papiera	12
Leto v zime – Nový Zéland	14
Orchidey v byte	15
Ispita – najstaršia sociálna ustanovizeň obce	16
LSH Carphunter Team	18
Fotoreportáž	22 – 23

TVRDOŠOVSKÝ SPRAVODAJ / TARDOSKEDDI HÍRMONDÓ

Vydavateľ/Kiadó: Obec Tvrdošovce – Tardoskedd község. **Adresa/Cím:** Obecný úrad – Községi Hivatal, Novozámocká cesta 56, 941 10 Tvrdošovce. IČO: 309338 **Evidenčné číslo/Nyilvántartási szám:** EV 3871/09 – Ministerstvo kultúry SR. **Registrácia/Bejegyzés:** 238/98 OŠaK Nové Zámky. **Redakcia:** Redakcia: Bračo Szilvia, PaedDr. Tóth Szilvia, Mgr. Veres Judit, Borbély Livia, PaedDr. Judita Juhászová. **Foto:** Imrich Mészáros **Grafika a tálc/Tördelés és nyomtatás:** KORUND desktop, spol. s r. o., Považská 18, 940 67 Nové Zámky. **Počet výtlačkov/Példányszám:** 650. Časopis vychádza trikrát ročne. Megjelenés: évente háromszor. **Dátum vydania:** 19.03.2015. **Kiadás időpontja:** 2015.03.19. **ISSN 1339-2530.** Redakcia si vyhradzuje právo zmien a redakčných úprav publikovaných príspevkov. **Obsah publikovaných príspevkov sa nemusí stotožňovať s názormi redakcie.** A szerkesztőség fenntartja a kéziratok lerövidítésének és módosításának jogát. A közölt cikkek tartalmáért a szerkesztőség nem vállalja a felelősséget.

NOVORODENCI

2014	
Damian Vincze	21.7.
Zoja Ivanič	14.11.
Šimon Csányi	27.11.
Damián Šichta	15.12.
Dávid Kovács	22.12.
Peter Gofák	29.12.

2015	
Andrej Teplánský	2.1.
Dominika Skuráková	5.1.
Alžbeta Uhráková	6.1.
Patrik Farkas	10.1.
Rebeca Farkas	10.1.
Ariana Molnárová Ráczová	21.1.
Natália Nagyová	26.1.
Emma Borošová	2.2.
Anika Poláková	2.2.
Sofia Bagita	8.3.

MLADOMANŽELIA

2014	
Ing. Ladislav Tóth a Mgr. Izabela Árgyusiová	12.7.
Krisztián Tamás a Erika Baloghová	20.9.
David Výborný a Beáta Kopecsná	11.10.

2015	
Filip Macák a Lívia Vargová	2.7.

OPUSTILI NÁS

2014	
Magdaléna Kopaszová	(1932) 27.6.
Jozef Mészáros	(1936) 1.12.
Ladislav Vida	(1923) 7. 12.
Terézia Barová	(1926) 7.12.
Mgr. Ivan Mazan	(1971) 8.12.
Mária Mészáros	(1919) 12.12.
Koloman Juhász	(1929) 20.12.
Anna Kis-bara	(1934) 28.12.
Jozef Csernák	(1940) 29.12.

2015	
Irena Budíková	(1946) 4.1.
Karol Szeder	(1933) 12.1.
Libuša Ruzsiková	(1941) 14.1.
Juraj Ruzsik	(1936) 20.1.
Gabriel Tóth	(1952) 17.2.
Alžbeta Sztrecková	(1939) 12.3.

Milí čitatelia,

*Tvrdošovský spravodaj si môžete nad'alej
predplatiť na obecnom úrade alebo
v obecnej knižnici za výhodnú cenu:
3 € na 1 rok.*

VEĽKONOČNÝ PRÍBEH

Jeden starý kňaz, prišiel raz v jedno veľkonočné nedeľné ráno do kostola a doniesol so sebou hrdzavú, skrivenú starú vtáčiu kletku, ktorú položil vedľa oltára. Viacerí ľudia v údive nadvihli obočie, keď prehovoril.

„Včera som sa prechádzal po meste a uvidel oproti chlapca, ktorý niesol túto kletku. Boli v nej tri malé vtáčiky, trasúce sa chladom a strachom. Zastavil ho a spýtal sa:

„Čo to tam máš, synak?“

„Len pár starých vtákov,“ odpovedal.

„Čo chceš s nimi robiť?“ spýtal som sa.

„Zobrať ich domov a hrať sa s nimi,“ odpovedal. „Budem ich dráždiť, aby sa pobili. Stavím sa, že to bude zábavné.“

„Ale skôr či neskôr ich budeš mať dosť a prestane ťa to baviť. Čo urobíš potom?“

„Ale, mám aj zopár mačiek,“ povedalo malé chlapčisko. „Radi si na nich pochutia.“

Keď som na moment onemel, zašepkal som:

„Koľko chceš za tie vtáky, synak?“

„A na čo by vám boli, pán farár? Sú to len obyčajné vtáky z pola. Ani nespievajú - a vôbec nie sú pekne!“

„Koľko?“ - znovu som sa spýtal.

Chlapec si ma premeral, ako by som bol bláznivý a povedal: „30 €.“

Siahol som do vrečka a odpočítal peniaze. Na konci ale je, kde bol strom som kletku, otvoril a klopaním na mriežku kletky presvedčil vtáčiky, aby vyleteli. To vysvetľuje prítomnosť kletky v kostole.

V týchto prípadoch by sme sa mali riadiť učením pána Ježiša Krista. Jedného dňa sa rozprával Ježiš s Diablom. Diabol sa pravé vrátil z Rajskej záhrady a škodoradostne sa chválil:

„Nuž, Pane, práve som nacyhtal plný svet ľudí. Nastavil som pascu, starú návnadu, vedel som, že neodolajú. Mám ich všetkých!“

„Čo s nimi budeš robiť,“ spýtal sa Ježiš.

„Ha-ha-ha, budem sa zabávať! Budem ich učiť ako sa sobášať a rozvádzať, ako sa majú nenávidieť a škodiť si, nau-

čím ich piť a fajčiť a preklínať. Naučím ich ako vynášať pušky, bomby a navzájom sa zabíjať. Už sa teším na tú zábavu!“

„A čo urobíš potom?“ spýtal sa Ježiš.

„Zatratím ich!“ hrdlo sa vy-pol Diabol.

„Koľko za nich chceš?“ spýtal sa Ježiš.

„Hádám by si tých ľudí nechcel?! Niet v nich ani štip-

ky dobra. Keď si ich vezmeš, budú ťa len nenávidieť. Naplňujú ťa, budú ťa preklínať a zabijú ťa! Určite ich nechceš!“

„Čo za nich chceš?“ opäť sa opýtal.

Diabol pozrel na Ježiša a zaškeril sa:

„Každú Tvoju slzu a všetku Tvoju krv!“

Ježiš povedal: „Máš ich!“ - a zaplatil.“

Kňaz mlčky zdvihol kletku, otvoril na nej dvierka a odišiel od kazateľnice.

Spracovanie

Vinšovačky

*Nie je to klam, ani čary
sú tu krásne sviatky jari.
Napln sa láskou, pokojom
každučké srdce, každý dom!
Budte verní starým zvykom
nech šibe len korbáčikom.
By jemný dotyk korbáča
Vám líce slzou nezmáchal.
Kto rozum má - pochopí
slabučko sa vodou pokropí.*

*Prijmite pozdrav milý,
na sviatky Veľkej noci,
pán daj vám zdravia, sily,
buď vám vždy na pomoci.*

*Veľká noc jar nesie v batôžku od Slnka,
budí sa príroda, tok šťastia zažblnká,
maľuj si dievčička, farebné vajíčka,
aby si mala čím obdариť Janička.
Janička, Dušana, okúpu ťa zrána,
rumeň sadne na líčko, keď im podáš vajíčko.*

Opýtali sme sa

STAROSTU

Skončili sa sviatky, začal sa nový kalendárny rok a spolu s ním sa mohla začať aktívna práca. V decembrovom čísle Tvrdošovského spravodaja už bola zmienka o plánoch volebného obdobia 2014-2018, preto poprosím starostu obce pána Mariána Tótha, aby nám načrtnol najbližšie obdobie.

Musím povedať, že na úrovni samosprávy nevieme od seba celkom oddeliť kalendárne roky, veď projekty schválené v roku 2014 budú realizované v roku 2015. Z toho vyplýva, že sa ukončilo verejné obstarávanie na projekt Regenerácie časti obce. Stavebné práce by sa podľa informácií víťaznej firmy mohli začať na jar tohto roka. Pozitívnu odozvu sme dostali na projekt rozšírenia kamerového systému v obci, ktorý keď bude úspešný, naša obec bude mať o 3-4 nové kamery viac (v závislosti od schváleného objemu dotácie). Veľmi nás teší, že Európska únia nám na zorganizovanie tohtoročných svätostefanských osláv poskytla 25.000,- € finančnej pomoci. V roku 2014 sme podali žiadosť na Ministerstvo vnútra na pomoc pri obstaraní hasičskej techniky. Schvaľovanie žiadostí ešte nie je ukončené. Medzi schválené projekty z roku 2014 patrí aj vybudovanie nového detského ihriska v parku ulíc Považská a Rolnícka (tzv. "Lapos"). Deti na radosť rodičov dostanú k dispozícii rôzne šmykačky, preliezačky. Detské ihrisko a jeho okolie nie je ešte úplne dokončené, ale verím, že po vydaní jarného čísla nášho časopisu deti už budú mať nové ihrisko vyskúšané.

Okrem množstva projektov, ktoré boli podané sú aj také, ktoré budú realizované z vlastných zdrojov? Čo môžeme o týchto projektoch vedieť?

Áno, prvá veľká úloha, ktorá nás čaká je zateplenie a vonkajšia maľba budovy Obecného

úradu. Paralelne budeme realizovať udržiavacie práce na budove Domu služieb, kde ponúkame podnikateľom ešte voľné priestory na prenájom. V štádiu výstavby je druhá etapa nových nájomných bytov, odovzdanie ktorých plánujeme na jeseň 2015. Bohužiaľ sa počas zimy naše cesty ďalej ničili, tieto plánujeme asfaltovaním postupne dať do poriadku. Chceme pokračovať v protipovodňových prácach, aj tým ponúkajúc možnosť zárobku pre našich nezamestnaných. Vozový park našej obce

sa rozšíril o jedno ojazdené vozidlo. Stále som považoval za dôležité skrášľovanie nášho okolia a prostredia, preto už po piatykrát budeme organizovať dňa 25. apríla 2015 dobrovoľnú brigádu pod názvom „Za krajšie Tvrdošovce“, v rámci ktorej plánujeme aj tento rok výsadbu stromov a kvetín v obci.

Budú pokračovať aj rekonštrukčné práce na termálnom kúpalisku?

Spoločníci Tvrdošovského termálneho kúpaliska v roku 2015 zvýšili svoj vklad do spoločnosti celkovo o 40.000,- €,

tento objem plánujú použiť na rozvoj kúpaliska. Ponúknutý objem rádovo nie je postačujúci na veľké investície, preto budú tento rok prevedené menšie úpravy. V pláne je zatriktívnenie detského bazéna, čo znamená, že pribudnú vodné atrakcie. Veľký bazén obložíme novou dlažbou, ale samozrejme pribudnú ešte ďalšie menšie úpravy.

V uplynulom mesiaci do obce zavítal Gabriel Csicsai, poslanec NR SR občianskej strany Most – Híd. Čo bolo cieľom jeho návštevy?

Pán Gabriel Csicsai je členom Výboru Národnej rady SR pre hospodárske záležitosti a popri tom aktívne pôsobí aj v oblasti poľnohospodárstva a pôdohospodárstva. Do Tvrdošoviec prišiel s cieľom, aby na neformálnom stretnutí oboznámil našich pestovateľov s aktuálnymi zmenami v oblasti poľnohospodárstva. Zmienil sa o možnostiach financovania a podpory a zároveň prisľúbil, že v budúcnosti opäť navštívi našu obec a stretne sa so záujemcami, aby im poskytol ďalšie dôležité informácie. V tejto súvislosti by som chcel

upriamiť pozornosť našich čitateľov na možnosti nášho Trhoviska, kde môžu obyvatelia našej obce bezplatne predávať svoje domáce výrobky. Chcem zdôrazniť, že dňa 28. marca sa uskutočnia Remeselnícke trhy, kde dostane každý príležitosť na voľný predaj svojich výrobkov.

Dňa 13. februára 2015 viedol školenie pre poslancov obecného zastupiteľstva pán Ladislav Briestenský. Koľkí sa na ňom zúčastnili a prečo bolo potrebné toto školenie?

Prednášku sme organizovali spoločne s Obecným úradom Mojmirovce. Z našich poslancov sa na ňom zúčastnili siedmi, ale boli zastúpení aj zamestnanci nášho obecného úradu. Prednášajúci, pán Briestenský, je spolupracovníkom Regionálneho vzdelávacieho centra v Nitre, ktoré zastrešuje vzdelávanie a školenie zamestnancov a poslancov obecných úradov v oblasti práv a postavenia samospráv. Pán Briestenský sa usiloval o to, aby podal čo najviac informácií poslancom o fungovaní samosprávy, o jeho právnom pozadí a o spolupráci jednotlivých orgánov obce. V novozriadenom obecnom zastupiteľstve máme päť nových poslancov, preto som považoval za dôležité, aby sa aj oni oboznámili s poslanceckými kompetenciami, vytvorili si tak obraz o fungovaní našej obce.

Čo by ste odkázali obyvateľom k blížiacim sa veľkonočným sviatkom?

Dovoľte mi touto cestou popriať každému Tvrdošovčanovi a čitateľovi Tvrdošovského spravodaja príjemné prežitie veľkonočných sviatkov, dievčatám prajem veľa šibačov.

Ďakujem za rozhovor!

S.B.

ZO ZASADNUTÍ OBEČNÉHO ZASTUPITELSTVA

Novozvolené Obecné zastupiteľstvo v Tvrdošovciach zasadalo vo volebnom období 2014-2018 trikrát. Dňa 4. 12. 2014 sa konalo ustanovujúce zasadnutie OZ, na ktorom Ing. Marián Tóth, starosta obce a 12 poslanci zložili zákonom predpísaný sľub.

V zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení má starosta obce možnosť poveriť 1 poslanca na vykonávanie funkcie zástupcu starostu obce. Vzhľadom na túto možnosť a s prihliadnutím na volebné výsledky, starosta obce na ustanovujúcom zasadnutí OZ poveril za svojho zástupcu Gabrielu Halászovú. Na tomto zasadnutí bol MUDr. Zoltán Borbély, vzhľadom na plnenie svojich poslancských úloh počas predchádzajúceho volebného obdobia, poverený za poslanca, oprávneného zvolávať zasadnutia OZ v prípade neprítomnosti starostu obce i zástupcu starostu obce.

Druhé zasadnutie OZ sa uskutočnilo 20.01.2015. Hlavnými programovými bodmi tohto zasadnutia boli - zriadenie jednotlivých komisií, voľba ich predsedov, podpredsedov a členov. Vo volebnom ob-

dobí 2014-2018 budú poradovými orgánmi pre OZ nasledovné komisie:

Komisia na ochranu verejného záujmu:

Predseda: Gabriela Halászová
Členovia: doc. Ing. Zoltán Balogh, PhD.
Ing. Mariana Takácsová
Imrich Mészáros

Finančná komisia:

Predseda: Ing. František Buda
Podpredseda: Jozef Csanda
Členovia: Ing. Rozália Szabóová
RNDr. Michal Bara
Ing. Magdaléna Zsilinszká
Anna Šípošová

Komisia školstva, kultúry, športu a spoločenských podujatí:

Predseda: Zoltán Ágh
Podpredseda: MUDr. Zoltán Borbély
Členovia: Imrich Mészáros
Mária Hamarová
Ferdinand Szabó
Ing. Marián Batyka
Július Fugli
František Újhelyi
PaedDr. Silvia Tóthová
Mgr. Jana Micsinaiová

Komisia zdravotná, sociálna a bytovej politiky:

Predseda: MUDr. Zoltán Borbély
Podpredseda: Gabriela Halászová
Členovia: Lajos Kele
Ing. Mariana Takácsová
Ing. Alžbeta Bratová
Ing. Magdaléna Zsilinszká
Mgr. Margita Geróová

Komisia životného prostredia a protipovodňových aktivít, poľnohospodárstva a pôdohospodárstva:

Predseda: Ing. Róbert Borbély
Podpredseda: Michal Bencze
Členovia: Ing. Peter Bíróci
Ing. Attila Tóth
Ing. Kamil Tóth
Karol Varga
Gabriel Bogdány

Komisia stavebných vecí, regionálneho rozvoja, podnikania a cestovného ruchu:

Predseda: Michal Bencze
Podpredseda: Ing. Róbert Borbély
Členovia: Ing. Ladislav Veres
Tomáš Kovács
Ing. Attila Tóth
František Száraz
Ing. Ladislav Csanda

OZ okrem toho schválilo sobášiacich z radov poslancov - Gabrielu Halászovú, MUDr. Zoltána Borbély a doc. Ing. Zoltána Balogha, PhD., schválilo rokovací poriadok obecného zastupiteľstva a štatút obce.

Silvia Bračová

TERÉNNA SOCIÁLNA PRACOVNÍČKA V TVRDOŠOVCIACH

Väčšina našich čitateľov si určite kladie otázku, čo sa asi skrýva pod pojmom v nadpise. Jedná sa vlastne o pracovnú pozíciu, ktorá bola vytvorená v našej obci na základe projektu Európskeho sociálneho fondu.

Hlavnou úlohou terénnej sociálnej práce je pomáhať sociálne odkázaným osobám, rodinám trpiacim chudobou, negramotnosťou pri riešení ich problémov (objasňovanie úradných dokumen-

tov, pomoc pri vybavovaní na úradoch a pod.)

Medzi moje denné povinnosti patrí pomáhať sociálne znevýhodneným osobám, a to v prvom rade pri napísaní a vyplňaní žiadostí a úradných tlačív, pri vybavovaní ich úradných záležitostí. Mojou pracovnou náplňou je aj spolupráca s miestnymi základnými a materskými školami, lekármi, inštitúciami, ako napríklad úrad práce, sociálna

poisťovňa, zdravotné poisťovne, elektrárne, plynárne, vodárne a v prípade potreby aj spolupráca so súdmi a s prokuratúrou. O každej mojej aktivite vediem podrobnú dokumentáciu, ktorú pravidelne kontroluje pracovník z VÚC Nitra spolu s vedením obce. Každého záujemcu a žiadateľa o pomoc srdečne očakávam v Dome služieb, kde vykonávam administratívnu činnosť denne od 8.00 do 12.00 hod.

V poobedňajších hodinách ma čaká práca v teréne, resp. v prirodzenom prostredí klientov (v ich domácnostiach).

Verím, že výsledky mojej práce budú pokrokom nielen pre sociálne znevýhodnené osoby, ale budem prínosom aj pre ostatných obyvateľov obce.

PaedDr. Magdaléna Takácsová

POSLANECKÉ OKIENKO

V tomto volebnom období si pripomenieme viaceré okružle historické výročia, ktoré sa dotýkajú všetkých obyvateľov našej obce. Je to predovšetkým 70. výročie ukončenia 2. svetovej vojny a vysídľovanie našich obyvateľov, ako aj 100. výročie ukončenia 1. svetovej vojny. Z tohto kontextu mi vyplýva dôležitosť opravy našich pamätníkov a potreba ich doplnenia o mená všetkých tvrdošovských vojnových obetí a dôstojne si pripomenúť tieto udalosti.

Ako najdôležitejšie rozvojové a určujúce faktory, ktoré v budúcnosti výrazne ovplyvnia kvalitu nášho života, v prvom rade považujem rozhodnutia o budúcej existencii obecnej skládky odpadu, ďalšie všeobecne-prospešné využitie termálnej vody a rozvoj nášho termálneho kúpaliska. Zároveň sa budem snažiť o posilnenie

bezpečnosti našej mládeže, hlavne pri zabezpečení jej každodennej dochádzky do obecných školských a predškolských zariadení. V tejto súvislosti budem presadzovať zavedenie školského autobusu aj pre naše tvrdošovské deti a dodatočné svetelné označenie všetkých prechodov pre chodcov na frekventovanej hlavnej ceste v strede obce. V oblasti pozitívneho zviditeľnenia našej obce pokladám za nevyhnutné osadenie nových a doplnenie stávajúcich dopravných informačných smerových značiek o označenia názvu našej obce na hlavnom cestnom ťahu Šaľa – Nové Zámky, ktoré doteraz chýbajú. Našartovanie vidieckeho turizmu v obci by určite podporili aj investície aspoň do dvoch reklamných billboardov propagujúcich naše termálne kúpalisko a jedinečné produk-

ty nášho poľnohospodárskeho družstva z rakytníka.

Samozrejme, ako predse- da finančnej komisie budem v spolupráci s ostatnými kolegami podporovať všetky pozitívne a reálne rozvojové impulzy, ktoré budú finančne zabezpečené, efektívne čerpané a ktoré poslúžia väčšine našich obyvateľov a zároveň budú podporovať aj miestne podnikateľské prostredie. K zvýšeniu transparentnosti a informovanosti občanov cez webovú stránku obce by podľa môj-

ho názoru určite prispelo aj sprístupnenie všetkých dostupných tlačív a žiadostí, ktoré musia občania používať v styku s obecným úradom. V neposlednom rade ľudia, ktorí ma trochu poznajú, vedia, že podpora našej mládeže, zdravotne hendikepovaných spoluobčanov a seniorov je pre mňa dlhodobá, prirodzená priorita, a to aj v dobe, keď nie som verejne činný ako poslanec obecného zastupiteľstva.

Ing. František Buda,
poslanec OZ

V obecnom zastupiteľstve našej obce dostali svoje miesto už po druhýkrát poslanci občianskej strany Most – Híd. V 12-člennom zastupiteľstve reprezentovali vo volebnom období 2010-2014 záujmy obyvateľov traja poslanci, kým vo volebnom období 2014-2018 zastupujú záujmy obyvateľov štyria poslanci našej strany.

Pripomenúc si uplynulé obdobie považujeme za úspech, pretože z našej iniciatívy sa začala na jar v roku 2010 akcia „Za krajšie Tvrdosovce“. Je nám nesmiernym potešením, že sa z nej do dnešného dňa stala spoločenská a obecná akcia. V roku 2014 sme po prvýkrát organizovali Tekvico- vý festival, ktorý by sme radi zorganizovali aj v roku 2015. Naši poslanci, ktorí zaujímajú svoje miesta v obecnom zastupiteľstve pracujú aj v rôznych komisiách tohto voleb-

ného obdobia. Zastúpenie majú v Komisii zdravotnej, sociálnej a bytovej politiky, v Komisii životného prostredia a protipodvodných aktivít, poľnohospodárstva a pôdohospodárstva, v Komisii školstva, kultúry, športu a spoločenských podujatí, ale nechýbajú ani zo školských rád našich vzdelávacích inštitúcií. Okrem aktívnej činnosti v jednotlivých komisiách sme účastníkmi každodenného života našej obce a jej podujatí. Často vyhovieme pozvaniam našich družobných miest a obcí.

Ďakujeme, za prejavenu dôveru a Vašu podporu. Aj v tomto volebnom období sa budeme usilovať o to, aby sme podľa nášho najlepšieho vedomia obhájili záujmy našich obyvateľov.

Poslanci obecného zastupiteľstva Občianskej strany Most – Híd

II. STRETNUTIE TVRDOŠOVSKÝCH PRIATEĽOV PÁLENKY

16. januára 2015 sa konal v Obecnom dome 2. ročník Stretnutia tvrdošovských priateľov pálenky, ktorý bol spojený aj tentokrát s ochutnávkou a súťažou o najlepšiu tvrdošovskú domácu pálenku. Účastníci sa mohli zapojiť 0,5 l originálneho destilátu. Vzorky sa hodnotili v 5 kategóriách. Hodnotila sa okrem iného čistota farby a vône destilátu, intenzita a harmónia vône a chute. Okrem odbornej poroty hlasovali za najlepšie liehoviny aj samotní súťažiaci. Hlavnými degustátormi v porote boli Edita Vargová s manželom, majiteľia pálenice, kde sa vyrábajú pálenky aj pre Tvrdošovčanov. Ďalšími členmi poroty boli Alexander Sós z Levíc a János Méri z Környe.

Domácich a hostí privítal Zoltán Ágh, hlavný organizátor podujatia, ktorý zvlášť pozdravil László Beke, starostu obce

Környe s delegáciou, Ing. Mariána Tótha, starostu našej obce a členov poroty.

Súťaž sa začala s ochutnávkou tvrdošovskej rakytníkovej s obsahom alkoholu 52 %. Je to novinka na trhu a podľa odborníkov jej možno predpovedať skvelú budúcnosť. Následne sa ochutnávali destiláty z najrozličnejších ovocných a iných druhov. Napokon nadišiel čas vyhlásenia výsledkov. Najúspešnejšími výrobcami sa stali:

Kategória jablkovica, hruškovica

- 3. miesto: Juraj Zelenka
- 2. miesto: Zoltán Tóth
- 1. miesto: János Méri

Kategória marhuľovica:

- 3. miesto: Peter Bírócz
- 2. miesto: Norbert Sztíszkala
- 1. miesto: Zoltán Tóth

Kategória slivovica:

- 3. miesto: Juraj Zelenka
- 2. miesto: Jozef Borbély
- 1. miesto: Peter Vanya

Kategória vínovica, terkelica, hroznovica:

- 3. miesto: Ladislav Csányi
- 2. miesto: Július Csányi
- 1. miesto: Tibor Bogdány

Kategória iné:

- 3. miesto: Zoltán Vanya
- 2. miesto: Peter Mojzes
- 1. miesto: Vincent Várhelyi

Mimoriadna cena:

János Méri za terkelicu.

B.S.

Tibor Bogdány (vpravo) sa stal víťazom kategórie vínovica, terkelica, hroznovica

JUBILEJNÝ PLES PRE DARCOV KRVÍ

Dňa 21. februára 2015 sa usporiadal už 20. ročník fašiangovej tanečnej zábavy pre tvrdošovských dobrovoľných darcov krvi. Počas zábavy sa udelili plakety MUDr. Prof. Jána Jánskeho, keďže táto tanečná zábava je najvhodnejšou a najdostojnejšou príležitosťou na odmeňovanie našich viacnásobných darcov krvi. Jánskeho plakety si ocenení prevzali od Mariána Tótha, starostu obce Tvrdošovce, Radky Igrényiovej, riaditeľky Územného

spolku Slovenského červeného kríža a od Margity Geróovej, predsedníčky MS Slovenského červeného kríža. Kto si zaslúžil ocenenie v roku 2015?

Bronzový stupeň Jánskeho plakety:

Anabela Majorová, Tomáš Ježek, Gabriela Kollárová, Katarína Pekaríková, Vincent Sipos, Dávid Vanya, Katarína Kollárová, Eva Vidová, Michal Chumeník, Marián Takács, Peter Csányi, Štefan Bog-

dány, Tibor Király, Tibor Balogh

Stieborný stupeň Jánskeho plakety:

Renáta Baranovičová, Andrej Birkus, Katarína Lanczová, Róbert Major, Roman Buják, Tibor Vida

Zlatý stupeň Jánskeho plakety:

Ladislav Svetko, Juraj Bara, Roland Buják, Jozef Szikora, Zoltán Bírócz, Peter Jaššo

Diamantový stupeň Jánskeho plakety:

Štefan Csányi

Všetkým srdečne blahoželáme a prajeme vám naďalej pevné zdravie. Čo je však najdôležitejšie, ďakujeme vám za darovanie krvi, za vzácny čin, ktorého vzácnosť sa nedá vyjadriť číslom. Dá sa však vyjadriť dobrom, ľudskosťou a šľachetnosťou. Ďakujeme vám, že darovaním vlastnej krvi darujete kúsok seba. Určite sa

vám táto nezištnosť zas vráti, keď to budete najviac potrebovať.

S.B.

Diamantový stupeň Jánskeho plakety obdržal Štefan Csányi

Miestny spolok Slovenského červeného kríža srdečne pozýva všetkých stálych i nových dobrovoľných darcov krvi na

1. odber krvi v tomto roku,

ktorý sa bude konať dňa

16. apríla 2015

(štvrtok) od 8.00 hod vo veľkej sále Obecného domu.

Srdečne vás očakávame!

Ďalšie zásahy Dobrovoľného hasičského zboru v roku 2014

Dňa **5. 11. 2014** bol Dobrovoľnému hasičskému zboru (DHZ) Tvrdošovce nahlásený požiar pri bývalom stredisku č. 3. v Tvrdošovciach. Po príchode na miesto udalosti bolo zistené, že sa jedná o požiar veľkej kopy starého sena, ktorá ohrozovala neďalekú kukuricu, nakoľko sa jej smerom, pôsobením vetra, šíril oheň. Jednotka nasadením jedného lafetového prúdu zamedzila ďalšiemu šíreniu požiaru smerom ku kukurici. O vzniknutej situácii bol vyrozumiený aj starosta obce, ktorý na miesto udalosti vyslal vedúceho Podniku verejnoprospešných služieb a mechanizátora PD Tvrdošovce. Po konzultácii sa rozhodlo, nechať požiar dohoriť pod dozorom. Aby sa zabránilo ohrozeniu kukurice bol privolaný hon, ktorý odstránil seno a následne bol uvedený priestor pokropený vodou. Po zmene vetra požiar prestal ohrozovať kukuricu a nakoľko sa nemal kam šíriť a neohrozoval nič, jednotka sa vrátila na základňu, kde sa dohodla s obecnou políciou o priebežnom monitorovaní požiaru. Na druhý deň bola vykonaná

kontrola, ktorou bolo zistené, že seno zhorelo.

V ten istý deň (**5.11.2014**) bol DHZ Tvrdošovce bol nahlásený ďalší požiar, a to požiar osobného motorového vozidla na Rybárskej ul. Na lokalizáciu a následnú likvidáciu požiaru bol nasadený 1* D prúd. Po uhasení požiaru sa na miesto udalosti dostavila jednotka z HS N. Zámky s potrebnou technikou, ktorá vykonala protipožiarne opatrenia a termokamerou skontrolovala motorový priestor vozidla.

Po zdokumentovaní udalosti a odovzdaní vozidla majiteľovi sa jednotka vrátila na základňu.

Dňa **7. 12. 2014** bola jednotka DHZ Tvrdošovce informovaná o požiari strechy rodinného domu na ul. J. Dózsu. Po príchode na miesto bolo zistené že požiarom sú zachvátené dve izby rodinného domu a strešná konštrukcia. V čase príchodu jednotky na miesto sa nachádzala už jednotka z HS N. Zámok s potrebnou technikou, ktorá rozvinula dva

prúdy C a jeden vysokotlakový. Naša jednotka vykonávala pomocné práce a po likvidácii požiaru doplnila vodou vozidlo HS N. Zámky. Po uhasení požiaru bolo miesto udalosti prenechané miestnej jednotke DHZ Tvrdošovce, ktorá počkala na ZPP N. Zámky a KR expertíznu skupinu. Po vykonaní prehliadky a zadokumentovaní udalosti bolo miesto udalosti odovzdané majiteľovi a jednotka sa vrátila na základňu.

Tibor Menyhárt

Správy Obecnej polície Tvrdošovce

Dňa **24. 11. 2014** o 20.40 hod. Obecná polícia (ObP.) dostala vyrozumenie, aby sa urýchlene presunula na železničnú stanicu v Tvrdošovciach, kde došlo k napadnutiu človeka bodnou zbraňou. Pri výjazde hliadka ObP. našla pred železničnou stanicou mladého 21 ročného človeka, ktorý mlčky sedel na lavičke. Na otázku, či bol niekým napadnutý a či utrpel nejaké zranenia, odpovedal áno. Postavil sa a ukázal na ľavú stranu hrude pod plecom, kde mal premočený svetor od krvi. Keď si osoba po výzve vyzliekla horný odev, až vtedy bolo vidno asi dva centimetre širokú ranu po vpichu na ľavej strane hrude. Občan O. Š. (príslušník ObP.)

uviedol, že vystúpil z vlaku a išiel domov cez lúku pri železničnej stanici smer na ul. B. Nemcovej, kde ho v tme na tej lúke zastavili dvaja rómski občania a pýtali si od neho peniaze. On im povedal, že nemá pri sebe žiadne peniaze. Nato ho jeden z dvoch agresorov pichol nožom do ľavej strany hrude a obidvaja z miesta utiekli. Pán Š. O. sa vrátil na železničnú stanicu, kde zaklopal výpravcovi na okno a povedal mu, čo sa mu prihodilo.

Dňa **17. 12. 2014** v našej obci zasahovala Národná kriminálna agentúra prezídia policajného zboru s nasadením pohotovostného policajného útvaru (tzv. kuklášov) na dvoch miestach, kde boli vykonané

domové prehliadky a následne zadržaný 21 ročný občan M.K., podozrivý z drogovej trestnej činnosti. Bohužiaľ, ani tieto obzvlášť závažné trestné činy s omamnými a psychotropnými látkami neminú našu obec.

9. 1. 2015 v predajni Jednota Supermarket COOP na Novozámockej ceste došlo dvakrát po sebe o pokus krádeže na osobe. Pri prvom pokuse sa páchatelovi nepodarilo odcudzit' peňaženku staršej pani M. ZS., ktorá svoju tašku, v ktorej mala aj peňaženku, zavesila na nákupný vozík. Pri nákupe nevenovala pozornosť svojej taške a obrátila sa k pultu pri mäsiarstve. Toto využil páchatel' a začal sa jej prehrabávať

v taške. Našťastie to uvidela zákazníčka, ktorá stála neďaleko tejto pani a upozornila ju, aby sa obrátila, lebo sa jej neznáma osoba hrove v taške. Tento pokus zlodejovi zmariť duchapritomná žena, ktorá sa nebála ozvať a upozorniť pani ZS. M. No páchatel' i tak s prázdnyimi rukami neodíšiel, ba pochodil ešte lepšie. Pred predajňou Jednota Supermarket si vyhládol manželský pár, ktorým z batohu na chrbte ukradol peňaženku, v ktorej mal manželský pár 400 €.

28. 1. 2015 V predajni Jednota Supermarket opäť došlo ku krádeži na osobe okolo 10.00 hod., kde neznámy páchatel' využil nepozornosť staršej pani V. D. a zo zavesenej

nej tašky na nákupnom vozíku odcudzil peňaženku, v ktorej pani mala 55 € a svoje osobné doklady. To, že jej zmizla peňaženka, zbadala až pri pokladni, kde chcela zaplatiť.

12. 2. 2015 Už je pravidelným výjazdom členov ObP. do Jednoty Supermarket, kde zas 12.2. 2015 okolo 10.30 hod. bolo odcudzené z tašky pani M.L. peňaženka s osobnými dokladmi, kde mala aj finančnú čiastku 150 €. Len čo vošla do obchodu, zastavila sa pri zelenine, kde si vyberala tovar. Odtiaľ prešla k úseku mäsiarstva, kde si už svoju peňaženku nenašla.

19. 2. 2015 - Čo iné ako zase krádež v Jednote Supermarket na Novozámockej ceste. V čase o 10.00 hod. pani H. Cs. išla do miestnej Jednoty Supermarket nakupovať. Svoju igelitovú tašku vo vnútri s peňaženkou, ako je to už zvykom, si zavesila na nákupný košík. Pozastavila sa pri pulte zeleniny a kým prešla k regálom mliečnych výrobkov, peňaženky už nebolo. (Pri väčšine prípadov k odcudzeniu peňažienok dochádza práve pri tomto úseku a vždy v doobedňajších hodinách, medzi 09.15 a 11.30 hod.) Pani v peňaženke mala všetky svoje doklady, vernostné karty a peniaze 10 €. Iróniou osudu je, že táto pani v obchode predtým upozorňovala svoju známu, aby si

dávala pozor na tašku, lebo sa kradne. Za pár minút jej bola ukradnutá peňaženka.

V našom článku čitatelia môžu vidieť, ako často dochádza ku krádežiam na osobách v nákupnom centre Jednota Supermarket. Z toho dôvodu vyzývame občanov, hlavne seniorov, aby si dávali pozor na svoje osobné veci (peňaženky, tašky, kabelky, cennosti), aby svoje tašky mali pri sebe a nenechávali ich v nákupných košíkoch, ktoré zanechávajú za sebou, kým si vyberajú tovar z regálov. Stačia sekundy, aby páchatel využil situáciu a peňaženku na vrchu tašky odcudzil. Do nákupných centier nech nenosia zbytočne veľa peňazí, len toľko, koľko hodlajú minúť za svoj tovar. Aby peňaženku mali vždy pri sebe alebo v tesnej blízkosti pred očami. Napriek neustálym upozorneniam v médiách sa naši seniori nepriučia, tak sa stávajú ľahkým terčom pre zlodejov, ktorí práve využívajú nepozornosť a obmedzenú mobilitu týchto občanov. Taktiež upozorňujeme občanov, aby ani v blízkosti nákupných centier neboli ľahostajní a dávali si pozor na svoje tašky. V zaparkovaných vozidlách, pri nákupných centrách si nenechávali svoje cennosti na viditeľnom mieste.

Peter Marenčák
príslušník ObP

ŽIJÚCE TVRDOŠOVCE

(KULTÚRNY KALENDRÁR APRÍL-AUGUST 2015)

Dátum	Názov	Organizátor
10. 4. 2015	Gyurekov futbalový turnaj	OZ Lucerna
16. 4. 2015	Výstava fotografií Černobyl' – Mészáros R., F. Tóth	Obec Tvrdošovce
16. 4. 2015	Darovanie krvi v Obecnom dome	Obecný dom
17-18. 4. 2015	Výstava, prednáška z príležitosti 70. výročia oslobodenia obce a ukončenia II. sv. vojny	OZ Lucerna
25. 4. 2015	Brigáda – Deň Zeme	Obec Tvrdošovce
30. 4. 2015	Majáles	Obec Tvrdošovce
máj 2015	Rybárske preteky na jazere Putnoki a na rybníku PD	Klub rybárov
8. 5. 2015	Uloženie vencov pri Pomníku padlých hrdinov	
8. 5. 2015	Rodinná cyklistika	OZ SFT 2013
29. 5. 2015	Zájazd do Piešťan	OZ Lucerna
13. 5. 2015	XVI. Regionálna a medzinár. súťaž výt. prác a fotografií	Obec Tvrdošovce
30. 5. 2015	Deň detí	Obec Tvrdošovce
máj/jún 2015	Vlakom za kultúrou – muzikálové predstavenie pri príležitosti MDD	OZ SFT 2013
6. 6. 2015	Rybárske preteky pre deti na jazere Bara so sprievodným programom	OZ Lucerna
27. 6. 2015	Turnaj starých pánov - 2. ročník	OZ SFT 2013
27. 6. 2015	Mládežnícky futbalový turnaj Móder Cup a bezplatná knižná burza	OZ Lucerna
20. 6. 2015	Program pre deti v Obecnom múzeu	ZO Csemadok
13-17. 7. 2015	Letný tábor pre deti od 6 – 14 rokov	Obec Tvrdošovce
20-24. 7. 2015	Letný basketbalový tábor	OZ SFT 2013
27.7-7. 8. 2015	Denný detský tábor	Reštaurácia Kelly
leto 2015	Tábor drevorezbárov	Obec Tvrdošovce
20. 8. 2015	Hodové darovanie krvi	SČK Tvrdošovce
21-24. 8. 2015	XVII. Dni Sv. Štefana	Obec Tvrdošovce

Livia Borbélyová

JARNÉ PRÁZDNINY V OBECNOM DOME

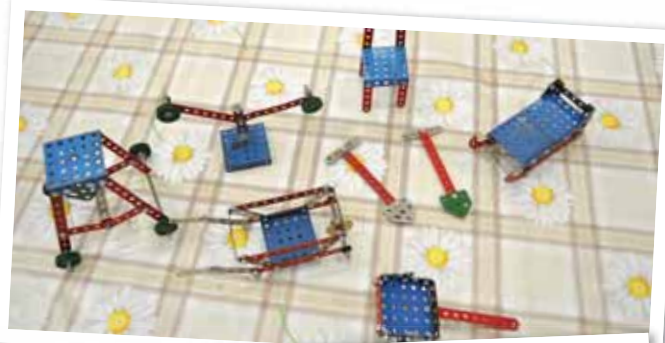
(2. – 6. 3. 2015)

Aj tento rok boli počas jarných prázdnin pripravené pre tvrdošovské deti v Obecnom dome zaujímavé aktivity. Čomu sa venovali?

Pod názvom kreatívna recyklácia sa skrývalo vyhotovenie veselých zvierat z PET fliaš a z rolky od toaletného papiera. Keďže sa už blížila jar, deti sa tiež venovali tvorbe jarných dekorácií z papiera, či zo slaného cesta. Nechýbalo ani dekorovanie kraslíc rôznymi technikami. Vyskúšali aj to, či sa dá tráviť voľný čas bez použitia modernej techniky, chlapi sa zabávali pomocou stavebnice Merkúr a dievčatá šili veselé zvieratká, ktoré sa dajú použiť ako kľúčenky. V obecnom dome sa pekli aj medovníčky, ktoré sa nepečú iba na Vianoce, ale aj pred veľkonočnými sviatkami.

Organizátori prázdninových aktivít aj touto cestou ďakujú všetkým pomocníkom, pomocníčkam, vďaka ktorým boli tohtoročné jarné prázdniny plné zábavy a krásnej tvorby.

Livia Borbélyová

XVI. ročník medzinárodnej a regionálnej amatérskej súťaže výtvarných prác a fotografií

TÉMY VÝTVARNEJ SÚŤAŽE:

MÔJ VYSNÍVANÝ SVET

VTÁKY A STROMY

(Z PRÍLEŽITOSTI MEDZINÁRODNÉHO DŇA STROMOV A SŤAHOVAVÝCH VTÁKOV)

TÉMA FOTOGRAFICKÝCH A REMESELNÍCKYCH PRÁC JE VOJENÁ.

Podmienky.

- technika a použité materiály sú ľubovoľné
- práce nebudú triedené podľa vekových kategórií
- diela posúdi nezávislá odborná porota a z každej obce vyberie najlepšie dielo
- každý súťažiaci môže zaslať max. 2 práce (neplatí pre fotografickú kategóriu)
- minimálny rozmer: A4, tvrdý papier
- každú prácu je potrebné označiť menom autora, vekom, adresou a názvom práce

Práce môžete zaslať poštou na adresu Obecného domu, prípadne odovzdať v Obecnom dome v Tvrdošovciach najneskôr do 30. apríla 2015.

OKIENKO ZŠ J.A. KOMENSKÉHO

Marec - mesiac, v ktorom sa začína prebúdzat príroda. Marec - mesiac, v ktorom svoj sviatok slávi nielen kniha, ale aj ženy, či učiteľia. Tento rok je to i mesiac, v ktorom začnú prípravy na veľkonočné sviatky. Ale poďme po poriadku.

Zo zimného spánku sa začínajú preberať zvieratká, avšak naši žiaci sú bdeli od septembra, nelenia. Pripravovali sa na súťaže, ktorých je začiatkom januára neúrekom. Ako prví odchádzali naši dvaja chlapci - Lukáško Marek a Viktor Vrabec na olympiádu z anglického jazyka. Potom už siedmci s pani zástupkyňou Ivetou Mészárosovou a pani učiteľkou Gabrielou Tóthovou brázdili svahy na Krahuliach, kde si užívali lyžiarsky kurz. My ostatní sme poctivo ležali, lebo sme mali chrípkové prázdniny. Po nich už nebolo oddychu. Pripravovali sme sa na polročné hodnotenie, maškarný ples a zápis do I. ročníka. Pre mnohých predškolákov to bol veľký deň. Žiaci pripravili vo vestibule školy vernisáž prác z výtvarnej výchovy, výchovy umením a fotografie vystavili i žiaci fotografického krúžku. V ŠKD boli pripravené rôzne vzdelávacie chodníčky - finančnej gramotnosti, výchovy k rodičovstvu, šikovnosti, domácich prác, environmentálnej výchovy či tvorivosti. Deti sa zahrali, zašportovali a mnohí nám nechali na pamiatku i svoje kresby. Pani učiteľky Zuzana Bujáková a Gabriela Tóthová zapísali 35 žiakov, z toho 5 rodičov požiadalo o odklad.

Februárová sobota bola výnimočná nielen pre našich ôsmakov, ale pre všetkých plesajúcich. Šikovné mažo-

retky otvorili 7. februára ples, potom vystúpili ôsmaci s programom pre rodičov, učiteľov a priateľov školy. Krásnu výzdobu miestnosti pripravili rodičia Kristína Majer, Eleonóra Mikulcová, Renátka a Katka Bédiové, Gizela Pintérová, Kamila Kuruczová, Ivan Moravčík a Juraj Oršulík. Všetkým rodičom či podnikateľom obce patrí poďakovanie za hodnotné dary, ktoré Eleonóra Mikulcová so svojimi asistentmi rozdávali v rámci tomboly.

Po každej zábave začína bežný život. Marek Trúchly si zmieral svoje matematické schopnosti na olympiáde, potom už Peter Rybár a Thien Dang cestovali do Topolčian na krajské kolo v technickej olympiáde. Tu sa im ozaj darilo. Priviezli si krásne II. miesto.

Srdečne im blahoželáme a ďakujeme i pánovi Rybárovi za skvelý doprovod. Po nich žiaci išli na geografickú a dejepisnú olympiádu. Dejepisnú olympiádu úspešne zvládli Filip Majdur a Tomáško Fazekas získal I. miesto a postupuje do krajského kola. Výsledky geografickej olympiády sme do uzávierky čísla neobdržali. Krásne tretie

miesta z oblastného kola Hviezdoslavovho Kubína priniesli Lea Vidová a Krištof Mojzes. Ale aby ste si nemysleli, že sa len učíme. Chlapci sa pripravujú na florbalové a futbalové turnaje, dievčatá zas na vybijanú. Vyučujúci už chystajú pre nás zaujímavé podujatia a tretiaci, štvrtáci sa pomalič-

žovanie, výzdoba tried a okien, vystúpenie. Určite nebudeme upratovať len v škole, ale krásne kraslice a ozdoby si deti odnesú i domov, aby tam skrášlili svoje izby. A čo Vám všetkým zaželať? Aby sme vždy našli oporu vo vás pri činnostiach detí. Ďakujeme všetkým, ktorí sú nám nápomocní pri aktivitách školy a ktorí nám

ky balia do školy v prírode. Pani učiteľky sa už tešia na dôchodcov, pretože budú mať spoločné posedenie s pánom starostom. O čom vám ešte poklebetiť? Keď si otvoríte stránku školy, tam sa všetko dozviete.

Blížia sa veľkonočné sviatky. Je tu čas opäť v škole si ich pripomenúť svojimi aktivitami - zdobenie kraslíc, aran-

pomáhajú aj s 2% v športových činnostiach neinvestičného fondu „Ďateľinka“.

Keď jarné kvety kvitnú a slnko teplo hreje, tak príroda svoju náruč každému dopraje. Želáme vám krásne veľkonočné sviatky a radosť z každého prežitého jarného dňa.

Mgr. Jana Micsinaiová,
riaditeľka ZŠ

OBRAZY MAĽOVANÉ IHLOU, TAŠKY Z PAPIERA...

...farebné lesklé nákupné tašky i kabelky a ešte veľa-veľa všeličoho, ale poďme radšej pekne po poriadku.

Na minuloročnej jesennej výstave poriadanej Občianskym združením Lucerna som mala príležitosť po prvýkrát spoznať prácu pani Eleonóry Mikulcovej. Výsledky jej práce sa mi páčili, nuž chcela som sa dozvedieť o nich viac, a tak som ju „vyspovedala“ o tom, ako vznikajú jej diela.

Vo farbami hýriacej obývačke Mikulcovcov som si ihneď dôkladne prezrela zbierku obrazov. Áno, tie obrazy! Nepreháňam. Skutočne sú také, sťaby namaľované. Ihlou... A pritom sú to ručné práce robené krížikovým stehom. Sú ich priam celé série: drevné chalupy, brány zdobené kvetinovými girlandami pripomínajúcimi stredomorskú oblasť. No, krásna!

Ako sa to vlastne všetko začalo? Kedy si sa začala venovať ručným prácam? – pýtala som sa Nóriky, peknej svetlovlasej ženy, na začiatku nášho rozhovoru.

Vtedy, keď ma mamička zaučala do tajov štrikovania.

Samozrejme. Tuším ani niet dievčaťa, ktoré by matka ne-

Marka v Benátkach. Najprv si vytýčime cieľ, čo chceme vyšíť, položíme pred seba štvorcovú vzorku veľkosti plachty, na ktorej storaké znaky ukazujú farby od nezábudkovomodrej cez machovú zeleň po tmavobordovú (ešteže nite na vyšívanie sú očíslované), vystrihneme z jemnej panamy potrebnú veľkosť a môžeme začať. Potom nasleduje pár neuveriteľne krátkych mesiacov (zdanie klame), plus zopár miliónov

Nórka (v strede) s dcérou a matkou na jesennej výstave

stehov a je to hotové. Potrebný je k tomu „iba“ sokolí zrak (alebo dobré okuliare) a more trpezlivosti. Kedy vlastne žena najčastejšie vyšívajú? Nuž, po večeroch, pred televízorom. A vôbec: dá sa sledovať televízia s rukami v lone???

Ale Nórike nestačilo len vyšívanie. Rada by vyskúšala aj iné druhy ručných prác. Našťastie v súčasnosti to nie je problém, na internete sa dá nájsť všeličo.

Veď práve takto naďabila Nóri pred dvoma rokmi na spôsob výroby papierových tašiek. Keď som na vlnajšej jesennej výstave uvidela tie unikátne kabelky, hneď som vedela, že nie sú z tradičných materiálov. Žiadna koža, ani plátno. Mali rukoväť, zips, ich spodok bol ako je zvykom dôsledne vydutý, s nosnosťou aj tri či štyri kilá. No, ale potom, z čoho vlastne sú?! Vtedy som to ešte netušila.

Z papiera? Čože? Tieto? A ako sa vyrábajú?

Nóri sa už vlastne ani nečudovala, iba sa milo, trochu ospravedlňujúco usmievala, veď mnohí jej dávajú tieto a podobné otázky.

Áno, sú z papiera a z farebných lesklých širokých lepiacich pásov. Po večeroch sa posadím k televízoru do svojho obľúbeného kresla. Položím pred seba svoj veľký zošit s tvrdým obalom. Právitko a ceruzu mám tiež poruke. Klasický kancelársky alebo baliaci papier postrihám na rovnaké obdĺžniky. Na každý nastrihaný papier po jeho dĺžke nalepím lepiacu pásku, pričom okraje obdĺžnika zostávajú biele. Keď mám

a nezdarov, množstvo zničeného papiera, vyčnievajúcich bavlniek, nesprávne uložených papierových pásov... Ajaj! Napriek tomu, túto prácu mám veľmi rada, je to zaujímavá kreatívna činnosť. Moja radosť je obrovská, keď sa mi podarí urobiť peknú tašku, veď každá je jedinečná, originálna, neexistujú dve rovnaké.

Pracujem v Nových Zámkoch, a čo je samozrejme, nosím so sebou jednu z mojich kabeliek napratanú kadečím, čo je potrebné mať poruke, takže je v nej naozaj všeličo. No a moje tašky ten náklad „hravo“ ustoja.

Doteraz som pracovala iba s lesklými lepiacimi páskami, no nedbala by som vyskúšať aj matné. Moja rodina ma v mojej záľube podporuje. Manžel miluje vyšívané obrazy, môžem povedať, že to bol vlasne jeho nápad, aby sme nechali zároveň každú moju ručnú prácu, nech zdobí náš príbytok. V tejto činnosti si viem najlepšie oddýchnuť a vypnúť, veď denno-denne jazdím autom do práce, na dôvažok, ani doma sa nenuším. Mój syn je už zamestaný, dcéra je ôsmačka a ja som pokladníčkou Združenia rodičov a priateľov školy pri Základnej škole J. A. Komenského v Trdošovciach.

Doteraz iba najbližšia rodina a úzky okruh priateľov poznali moje výrobky. V jeseni minulého roku som mala po prvýkrát možnosť prezentovať sa nimi na verejnosti. Samozrejme, nevynechala som ani vianočné trhy, ktoré navštívilo veľmi veľa ľudí. Bol to dobrý pocit, že návštevníkom trhov sa páčili moje ručné práce a tašky. Zvykla som si, že ľudia otvárajú doširoka oči. Ozajstné tašky z papiera? Skúmajú, otáčajú ich spredu dozadu, neveria svojim očiam.

A Nórika ochotne rozprávala, rozplývala sa šťastím. Chcela by vyrobiť ešte krajšie, elegantnejšie tašky, na lepšej úrovni, vyskúšať nové spôsoby ich výroby. Nuž a v ich útulnom prívetivom príbytku sa zmestí ešte veľmi veľa „ihlou maľovaných“ obrazov.

Magdaléna Birková

naučila pliesť. Taktiež si spomínam na dlhé ihlice, na zošuchnuté, nedokončené očka, pomotanú bavlnu... Na prvý pohľad sa to zdá veľmi-veľmi jednoduché. Potom nasledovalo vyšívanie, obruba vyšíviek, vyšívanie naplocho, vyšívanie krížikovým stehom. Pre mnohé z nás veľmi obľúbené, lebo v podstate všetko sa dá vyšíť krížikovým stehom: od sibírskeho tigra až po Námestie sv.

Prírodné techniky maľovania a zdobenia

kraslíc

Vajíčka predstavujú zárodok nového života, zobúdzania sa prírody a dodnes sú symbolom jari a Veľkej noci. Kedysi každý rok cez tzv. pašiový týždeň chystali dievčatá farby, roztápali vosk, vyškrabávali na kraslice ornamenty, štylizované motívy. Vajíčka sa pôvodne farbili tým, čo poskytovala príroda: vo vývare z cibulových šúp, jelšovej kôry, alebo z orechových listov a šafranu, v čiernej káve.

Ak dávate prednosť farbeniu vajíčok prírodným spôsobom, bez použitia farieb, môžete na dosiahnutie rôznych odtieňov použiť bylinky, plody a iné prírodné materiály. Ako možno získať jednotlivé farby?

Žltú - varením rasce, cibulových šupiek alebo mladého ovsa,
terakotovú - vylúhovaním potlačenej tehly,
fialovo-červenú - vývarom z cvikly,
oranžovú až hnedú - vyvarením šupiek z červenej cibule, orechových listov a škrupín a dubovej kôry,
svetlohnedú - vývarom z ruského čaju,
zelenú - varením mladšej trávy, ďateliny, špenátu alebo petržlenovej vňate
modrú - vývarom zo sušených, príp. zaváraných čučoriedok.

Treba si pamätať, že čím hustejší bude farbiaci roztok, tým bude na vajíčkach sýtejšia farba. Vajíčka by ste pri farbení mali obracať lyžicou a minimálne ich v roztoku variť päť minút a aspoň raz toľko ich nechať stáť vo farebnom roztoku bez varenia. Aby farba dobre „držala“, je dobré do každého farbenia pridať kvapku octu.

Techniky zdobenia

Budúce kraslice sa môžu zdobiť rôznymi technikami od výmyslu sveta, najmä voskovaním, batikovaním, vyškrabovaním, olepovaním či maľovaním.

Pri tzv. **batikovaní s motívami lístkov** môžeme využiť aj prírodné zdroje. Potrebujeme na to zelené lístky z medovky, petržlenovej vňate, žihľavy či púpavy. Cez vajíčko treba opatrne natiahnuť časť nylonovej pančuchy, pod ktorú uložíte lístky, potom pančuchu stiah-

nete tak silno, aby obopla vajíčko a pevne zviažte kúskom povrázku. Vajíčka takto môžete farbiť bez varenia ponorením do nádoby s farbou. Po zafarbení a usušení pančuchu aj s lístkami opatrne stiahnite.

Azda najrozšírenejším spôsobom je **batikovanie voskom**. Ako sa to robí? Natvrdo uvarené vajcia najskôr rýchlo ochladíme pod studenou tečúcou vodou, aby žltok nestratil farbu. Pripravíme si špeciálne farby na vajíčka, tenký štetec

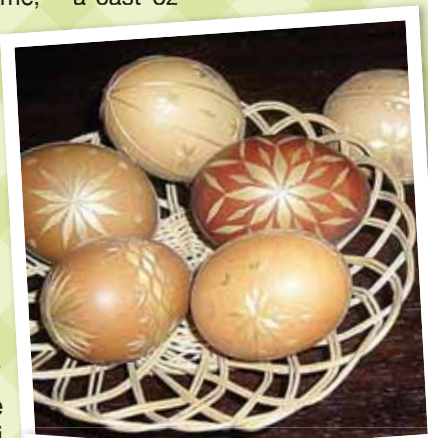
alebo špendlík s hlavičkou, rozpustený včelí vosk, alebo vosk zo sviečky či bielu voskovú pastelku. Štetec alebo špendlík namáčame do rozpusteného vosku a farbíme tie časti vzoru, ktoré majú zostať biele. Môžeme ho kresliť aj zohriatou voskovou pastelkou. Farby nanášame postupne, od najsvetlejšej po najtmavšiu. Vajíčka vo farbe obraciame, aby sa zafarbili rovnomerne. V každej farbe ich necháme aspoň 5 minút, aby získali sýty odtieň a vajíčka necháme dobre uschnúť.

Ak sme vajíčka zafarbili v najsvetlejšej žltej farbe, pokryjeme voskom tie miesta, ktoré chceme mať žlté a kraslicu vložíme do ďalšej farby. Takto postupujeme až po najtmavší odtieň. Nakoniec vložíme kraslice do mierne zohriatej rúry, ktorú necháme otvorenú. Keď sa vosk začne lesknúť, vajíčka vyberieme a vosk opatrne zotrieme papierovou servítkou.

Na **zdobenie slamou** sú ako podklad vhodné tmavšie, sýte pastelové farby, na ktorých sa bude dobre vynímať svetložltá slama. Najskôr klasicky zafarbíme vyfúkané vajíčka a necháme ich dobre uschnúť. Olepovanie sa robí jačmennou alebo ovsenou slamou, ktorú namočíme do vody. Po zmäknutí ju ostrým nožom alebo žiletkou pozdĺžne rozrežeme, odstránime buničinu a slamu dorovna vyhladíme. Vystrihnuté, (najčastejšie geometrické) motívy potrieme (matnú stranu) tenkou vrstvou lepidla a pomocou pinzety nalepujeme na vajíčko, aby vytvárali vzor. Prácu si môžeme zjednodušiť aj tým, že si vzor najskôr zľahka

naznačíme ceruzkou. Hotové vajíčka môžeme ešte natrieť bezfarebným lakom, aby leskli a dlho vydržali.

Technika vyškrabovania si pýta trochu zručnosti. Na zafarbených vajíčkach sa ostrým predmetom (ihlou, šidlom) vyškrabujú rôzne ornamentálne motívy v podobe čiaročiek. Obrisy rôznych ornamentov a časť oz-

dobných motívov sa vyškrabujú do bielej časti iba čiastočne, čím vznikne charakter rytiny.

Tzv. **gumičkový efekt** dosiahneme tak, že vajíčka rôznym spôsobom obtočíme tenkou gumičkou a zafarbíme, čím sa vytvorí originálny gumičkový ornament. Veľa úspechov pri zdobení!

Spracovanie

Prekonať 19-tisíc kilometrov a dostať sa na opačný koniec zemegule nebolo jednoduché. Cesta bola vyčerpávajúca a trvala takmer tri dni. Odletel som z pražského letiska, prvú noc som strávil v Dubaji, druhú v lietadle, po ktorej nasledovalo doobedie v Sydney. Najväčšie a najstaršie mesto najmenšieho svetadiela ma privítalo horúcimi letnými lúčmi. Prechádzajúc sa po prístave so zimným kabátom prehodeným cez ramię som si uvedomil, že som sa ocitol v inom svete. Dokazoval to aj pohľad na nadčasovú architektúru opery či monumentálny prístavný most, ktoré sú symbolom ďalekej a nedosiahnuteľnej krajiny. Prechádzkou po exotickej kráľovskej botanickej záhrade som sa rozlúčil s týmto čarovným mestom a už večer sa začalo moje novozélandské dobrodružstvo. Nahustiť január a február plný dobrodružstiev a zážitkov do jedného článku nie je jednoduché, preto opíšem len tie najzaujímavejšie momenty, ktoré z môjho pobytu urobili nezabudnuteľný zážitok na celý život.

Z vtácej perspektívy

Prvé dva týždne sa niesli v duchu postupného spoznávania krajiny. Hneď prvý víkend obohatila celodenná túra na Mt. Somers, ktorý je súčasťou predhoria Južných Álp. Neznáme rastliny, ktoré zaujali svojou krásou a zaujímavosťou, rámovali pohľady na množstvo pasienkov a lúk rozsiahlej nížiny Canterbury, ktorej okraje sa strácali v hmle. V diaľave bolo vidno Mt. Cook, najvyšší vrch južných Álp. Nasledujúci víkend sme strávili v univerzitnom výskumnom centre v národnom parku Arthur's Pass. Po výstupe na Mt. Sugarloaf sa nám otvoril pohľad vyrážajúci dych. Na dlani sa nám rozprestrela rozsiahle údolie orámované okolitými pohoriami a ozdobené stuhou meandrujúcej rieky.

Na dvoch kolesách

V rámci výskumu som mapoval krajinné štruktúry mesta a poľnohospodárskej krajiny, ktorá ho obklopuje. Približne 150 kilometrov na bicykli mi priblížilo dosiaľ neznámu sídelnú a krajinnú štruktúru. Vzdiale-

Leto v zime

REPORTÁŽ Z NOVÉHO ZÉLANDU

Uplynulý rok bol pre mňa výnimočný tým, že namiesto jedného leta som zažil rovno dve. Január a február som totiž vďaka Európskej spolupráci vo vede a technike (COST) s centrálnym úradom v Bruseli strávil výskumným pobytom na Južnom ostrove Nového Zélandu, kde v tom období vrcholilo leto. Pôsoobil som v interdisciplinárnom výskumnom tíme na University of Canterbury v Christchurch, metropole Južného ostrova, ktorú z východu hľadajú vlny Pacifiku a zo západu objímajú rozsiahle lúky a pasienky. Výskum bol zameraný na odolný poľnohospodársky krajinný systém zemetraseniami otraseného mesta.

Na Mt. Sunday, v krajine Pána prsteňov

nosti boli tlmené zvedavosťou a úžasom. Rozsiahle pasienky udržiavané veľkými stádami oviec, hovädzieho dobytku či vysokej zveri mi predstavili dosiaľ nevidanú poľnohospodársku krajinu.

Farmársky trh v historickej záhrade a divočina v meste

Historická záhrada pri sídle Riccarton v širšom centre mesta bola jedným z najinspirovanejších miest, ktoré som počas svojho pobytu navštívil viackrát. Pozostáva z dvoch častí - reprezentatívnej záhrady a nádvorí pri historickej viktorianskej vile a lesného porastu, ktorý je rezerváciou hostiaco domáce druhy vtáctva a flóry. Je to prírodný ostrov v srdci mesta. Záhrada mi odhalila dve rôzne tváre. Jednou z nich bola jej pokojná všedná tvár ponúkajúca možnosť prechádzky v nádhernom priestore ozvučenom vtáčim štebotom pod klenbami mohutných stromov. Druhou tvárou záhrady bol čulý život, ktorý do nej každú sobotu vnášal miestny farmársky trh nesúci sa v znamení voňavej kávy, chrumkavého pečiva

od miestneho pekára, čerstvej zeleniny z neďalekých fariem a grilovaných dobrôt. Farmársky trh mi ukázal, ako sa historická záhrada dá oživiť úžasnou atmosférou mestského života.

Po stopách Pána prsteňov

Zaujímavým zážitkom bola túra do románového mesta Edoras, ktoré bolo jednou z lokalít svetoznámej filmovej trilógie. Keďže však nie som zanieteným fanúšikom, mojou motiváciou bolo skôr vidieť tú nedotknutú krajinu bez viditeľných stôp človeka, ktorú poznáme z filmu. Moje očakávania sa naplnili. Po výstupe na Mt. Sunday - kopec uprostred údolia obklopeného pohoriami - som videl rozsiahle lúky, údolia a pohoria bez odtlačku urbanizácie alebo hospodárskej činnosti. Bol to jedinečný zážitok a kontakt s prírodou, akú si pri pomyslení na svetoznámu trilógiu predstavíme.

Dobrodružná cesta po Južnom ostrove

Nesporne najväčším dobrodružstvom nabitým množstvom zážitkov bola okružná

cesta po Južnom ostrove. Viac ako 2000 kilometrov za päť dní sprevádzala noc pod hĺmym nebom posypaným množstvom hviezd a zdobeným stuhou Mliečnej cesty. Ranným prekvapením bolo stádo oviec prechádzajúce sa po ceste vedúcej pod najvyšší vrch Južných Álp - Mt. Cook, pod ktorým som si vychutnal rannú kávičku s raňajkami. Vstup do malebného južného mesta Queenstown lemovali vinohrady na sopečných svahoch. Tajomnú a neopakovateľnú prírodnú krásu odhalili fjordy na juhozápade krajiny. Po vstupe do pralesov západného pobrežia, ktoré od Austrálie delí Tasmánovo more, som sa ocitol v úplne odlišnom type krajiny. Nový Zéland postupne odhalil svoju diverzitu. Jednou z najosviežujúcejších prestávok počas mojej cesty bolo plávanie v jazere obklopenom exotickou flórou v chránenej krajinskej oblasti zapísanej na zoznam svetového dedičstva. Prechádzka pod ľadovcom Františka Jozefa, ktorý siaha takmer do údolia, a tým snúbi veľhory s morom, dala bodku za posledným večerom dobrodružnej cesty, ktorá viedla naspäť do Christchurch cez národný park.

Výnimočným zážitkom bolo vidieť veľryby počas plavby po Pacifiku či hravé delfíny a tulene. Príjemnou bola aj prechádzka vo francúzskom koloniálnom mestečku Akaroa na východnom pobreží a množstvo iných zážitkov. Tamajší kolegovia sa so mnou rozlúčili spoločným obedom a inšpirovanými dojmami z krásnej krajiny s množstvom pekných záhrad a parkov som sa vydal na cestu späť do Európy.

Attila Tóth, FZKI

Pod Mt. Cook, najvyšším vrchom Južných Álp so sochou Sir Edmunda Hilaryho

Orchidey

ν byte

TYPY A OMYLY O PESTOVANÍ ORCHIDEÍ

Tí, čo majú radi kvetiny, už určite mali či majú dočinenia s kvetinami rodu Orchideaceae. Či už ste ich dostali ako dar, alebo ste si ich kúpili pre vlastné potešenie.

Nuž, odvážim si povedať, že vaša radosť trvala len niekoľko dní a z neznámych dôvodov bolo po orchidei. Ako odkvitla, či už z dôvodu prepolievania alebo vysušenia, ba často iba silným, ničivým atakom škodcov, rastlina odumrela. Pričom podotýkam, rastliny bežne k dostaniu, nie sú vôbec náchylné na podmienky pestovania. Čo robíme zle? Na začiatku tejto záhady si musíme vysvetliť zopár faktov, ale začneme s vymenovávaním tých druhov orchideí, s ktorými sa môžeme bežne stretnúť. Sú to Phalaenopsis, Cambria, Dendrobium a Cymbidium, ktoré vám ponúkajú v kvetinárstvách, obchodoch s kvetmi vo farebnej škále dúhy.

Ako aj názov článku prezrádza, je niekoľko omylov v pestovaní orchideí, čo sú vlastne drobnosti, ale zavážia, ba dokonca niekedy doslova vyničia kvetinu. Medzi všeobecne známe fakty patrí, že orchidey majú radi svetlo. ÁNO. Ba čo viac, na jeseň, na jar a najmä v zime nepohrdnu ani priamym slnečným svetlom. V lete však treba kvetiny z okien odložiť a dať ich na svetlé miesto, ale bez stáleho slnečného kúpeľa, alebo len trochu dovnútra z okna. Ak by ste rastlinu v okne nechali, mohlo by dojsť k popáleninám povrchu listov, najmä u mladších, no pri silnom slnku aj na starších listoch, v čoho dôsledku by rastlina uhynula.

Druhým veľkým omylom u majiteľov orchideí je, že v kuchyni a v kúpeľni je vysoká vzdušná vlhkosť, čo tieto kvetiny samozrejme preferujú. NIE, nie je to tak. Na týchto

miestach sa v dôsledku zmien teplôt aj zostatková vlaha povyzráža do vzduchu a rastliny sa nám rýchlo vysušia. Ukladajme si orchidey radšej do obývačky či iných izieb, miestností s oknami v smere na východ, sever, prípadne severozápad (v zime vyhovuje aj južná orientácia izieb) a rastliny sa budú cítiť vynikajúco. Nezbúdajme však, že vzdušná vlhkosť úzko súvisí s izbovou teplotou, čiže ak prudko stúpne teplota v miestnosti, znížením vzdušnej vlhkosti rastlina zhodí prípadné púčiky a v extrémnych prípadoch aj odumrie. (Cymbidium v zime potrebuje okolo 10-15°C, no aj v lete iba max. 25-30°C, Phalaenopsis v zime 15-20°C, v lete od toho iba o 5-10 stupňov viac).

Tu prichádza ďalší omyl - polievanie. „Jó, veď orchidea pije zo vzduchu!“ No NIE! Potrebuje pravidelnú zálievku. Phalaenopsis, keďže ich zvyčajne sadia do priesvitných črepníkov, sa v lete rýchlo vysušia. Oplatí sa ich týždenne 1-2 krát navlhčiť, aby pod nimi nezostala stojaca voda a raz za 2-3 týždne ich môžeme namočiť na 6-12 hodín, aby sa substrát okolo „koreňov“ poriadne nabobtnal vodou. Tak si môžeme zabezpečiť zálievku až na tri týždne (podotýkam, táto metóda mierneho vysušavania posluží aj ako donucovací prostriedok na rozkvitanie našej orchidey). Podobná je situácia aj pri Dendrobiách, tie síce nemajú priesvitné črepníky, no ich substrát je oveľa hutnejší, tým si držia vlahu dlhšie. Cymbidii sa zvyčajne odporúčajú sadiť do väčších črepníkov. Vodu, ktorú sme prípadne omylom nechali v podložných miskách, dokážu bezpečne zužitkovať. Preto ich zálievka sa zakladá na princípe „iba občas a viac“. „Opadli listy, opadli puky!“ vra-

víte si. To sa zvyčajne stáva, keď majitelia orchideí začnú rastlinu poriadne zalievať. NIE! Vo väčšine prípadov je na vine práve prílišná zálievka. Listy ožltnú, neskôr opadnú spodné listy, puky, kvety. Ak sa opad listov stal našej orchidei z rodu Dendrobium, pravdepodobne iba začala vegetovať a nechcime ju nasilu zobudiť. Iba ju preložíme do miestnosti s teplotou 10-15°C (často stačí aj okno v smere na západ), kým nezačne znovu vyháňať listy, kvety. Dovtedy substrát udržiavajme mierne navlhký.

Ak by ste našli stopy po cicaní, ohryz, medovú rosu, prípadne očernený povrch listov alebo jemnú akoby pavučinku na listoch, či vatovité tvory, v každom prípade odporúčam obrátiť sa na odborníka v obchodoch zaoberajúcich sa chemickou ochranou rastlín a rastliny čo najskôr chemicky ošetriť, aby sa choroba, či škodca nerozšíril aj na ostatné kvetiny v byte.

Ak budeme dbať na spomenuté detaily, môžeme mať pozitívne zážitky z pestovania orchideí v byte, lebo sa nám odvdáčia bohatými strapcami kvetov, niekedy dokonca až počas celého roka.

Kamil Tóth,
záhradný a krajinný
architekt

ISPITA – NAJSTARŠIA SOCIÁLNA USTANOVIZEŇ OBCE

Vznik chudobinca s názvom Ispita sa podľa vdp. Károlya Büttnera viaže s menom vdp. Józsefa Fabiána, ktorého on považuje za jeho zakladateľa. Samotný vznik Ispity môžeme datovať do obdobia okolo roku 1772, kedy kňaz Fabián nechal postaviť v jeho tesnej blízkosti pieskovcový neskorobarokový kríž, v dedine známy ako kríž Ispita.

Ispita podľa pôvodných záznamov svojho zakladateľa mala slúžiť na dôstojné dožitie starých a nemajetných obyvateľov obce. Na tento účel vyčlenil vdp. József Fábry zo svojej pozostalosti čiastku 1000 forintov. Táto čiastka bola vo výške jeho celoročného platu. Podľa vdp. Júliusa Drozdého, bývalého farára Tvrdošoviec už v roku 1801 sa Ispita mení na malú nemocnicu, kde boli ošetrovaní aj vojaci napoleonských vojen. Podľa inej verzie nemocnicu zriadil v rokoch 1808 - 1809 cisár František I. Skutočnosťou však zostáva, že v rokoch 1808 - 1809 obyvateľov obce hromadne kosila epidémia týfusu. Po epidémii sa v roku 1811 Ispita mení opäť na chudobinec, kde môže byť umiestnených desať starých a chudobných ľudí z obce. Samotná budova stála na dvore dnešnej pekárne až do päťdesiatych rokov 20. storočia, kedy bola zbúraná. Bola to dvojmiestna stavba so sedlovou strechou a malými oknami. Jej interier tvorilo desať jednoduchých postelí s malými skrinkami. Na stenách boli umiestnené drevené plastiky, z nich sa dodnes zachovali plastiky Panny Márie a Ježiša s krvácajúcimi ranami. Tie sa v súčasnosti nachádzajú v cirkevnom depozitári. Postele boli rovnomerne rozdelené do dvoch izieb.

Z polovice 19. storočia sa zachoval jediný menný zoznam obyvateľov chudobinca. V jednej z izieb Ispity bývali György Boros, Ignác Gavrik, István Mészáros, slobodná

Emília Farkas, vdova Borbála Majkó a vdova Ilona Dózsa. V druhej izbe boli umiestnené slobodná Katalin Czibulka, vdovy Rozália Kis, Anna Gulogi, Erzsébet Farkas a Borbála Major. Ispita, ako chudobinec nazývali miestni obyvatelia, bola prevádzkovaná z darov veriacich, príspevkov Cirkvi, alebo z 5% príjmov vyzbieraných pri svätých omšiach do zvončeka. Ďalej to boli dary rodinných príslušníkov chovancov a výnosy z poľnohospodárskej pôdy o výmere 6 hektárov a 99 árov, ktoré patrili Ispite. Napriek tomu to bolo veľmi skromné finančné zapatrienie. Starí ľudia tu žili veľmi skromne a skoro všetok čas trávil v modlitbách, respektíve ako plačky pri pohreboch v neďalekom cintoríne. Prvá účtovná evidencia o činnosti Ispity vedená v latinčine pochádza z roku 1833.

Dňa 11. februára 1943 v snahe inštitucionalizovať činnosť chudobinca, vydal vdp. Béla Z. Haliczky jeho zakladaciu listinu pod evidenčným číslom 863/1943. V úvode sa konštatuje, že už kanonické vizitácie farnosti z rokov 1811, 1847, 1852 dokumentujú existenciu Nadácie *tardoskeddskeho* rímskokatolíckeho chudobinca, ktorého činnosť siaha do druhej polovice 18. storočia. Nadáciu podľa vdp. Haliczkeho založil a vytvoril kňaz vdp. József Fabián s finančným vkladom 200 forintov. Na jeho činnosť ďalej prispeli Ferenc Fábry s finančným vkladom 2000 forintov, vdp. József Horváth s finančným vkladom 1000 forintov, a vdp. József Kriegler s finančným vkladom 158 forintov a 48 grajciarov.

Kanonická vizitácia z 30. apríla 1852 o činnosti Nadácie uvádza: "Dobročinnosť, ktorej sú účastní tu umiestnení chudobní, zahŕňa bývanie, kúrenie, zabezpečenia obuvi a čiastočne aj stravy. Keďže príjmy chudobinca nepostačujú pokryť všetky výdavky na stravu, táto sa zväčša za-

bezpečuje zbierkou milodarov z každého domu obce dvakrát do týždňa tak, aby tu umiestnení chudobní netrpeli núdzou." V roku 1943 sa už týmto spôsobom strava pre chovancov neobstarávala, ale ak nežili príbuzní ľudí umiestnených v Ispite, stravu pre každého chudobného poskytovala niektorá majetnejšia rodina. Právo prijímať alebo prepúšťať ľudí z chudobinca mal podľa kanonickej vizitácie výhradne správca farnosti. Pohreb pre obyvateľov chudobinca alebo opustených starých ľudí zabezpečovala farnosť bezplatne.

V rokoch 1848 až 1868 boli správcovia Ispity Pál Végh, József Papp a Mihály Bugyik.

Ing. František Buda

FABERGÉHO VAJÍČKA

Fabergého vajíčka je súhrnné označenie skupiny šperkov v tvare veľkonočného vajíčka, ktoré vytvoril ruský klenotník Carl Peter Fabergé a jeho spolupracovníci v rodinnej klenotníckej dielni v Petrohrade v období r. 1885 - 1917.

Tento druh šperkov sa radí k najzaujímavejším skvostom svetového umenia pre vysokú umeleckú hodnotu, špičkovú kvalitu vyhotovenia, dômyselné technické riešenie a v neposlednom rade aj vysokú hodnotu použitých materiálov. Viaceré z týchto ojedinelých šperkov v sebe ukrývajú nejaký mechanizmus, figúrku či stavbu, mnohé sú rozoberateľné. Väčšina vajíčok bola vyrobená priamo na zákazku ruskej cárskej rodiny, ďalšie boli vyrobené na objednávku najbohatších príslušníkov

šľachty v túžbe vyrovnat' sa cárom. Dodnes sú Fabergého vajíčka celosvetovo uznávaným symbolom najvyššieho klenotníckeho umenia a synonymom luxusu. Medzi najvýznamnejšie patrí

Koronovačné vajce, ktoré má vo vnútri funkčný koč z platiny. Vysoko cenené je aj vajce s Transsibírskou magistrálou. Vo vajíčku je platinovo-zlatá lokomotíva s piatimi vagónmi. Svet obletela aj Jedľová šiška. Jej šupinky sú pokryté briliantmi, vo vnútri stojí strieborný slon s jazdcom v zlatom sedle.

Klenotník vytvoril počas svojho života 56 vajec, z ktorých sa zachovalo 47. Desať z nich je uložených v ruskom Kremli. Fabergého vajce vlastní kráľovná Alžbeta II. aj švédsky kráľ Carla Gustav.

Spracovanie

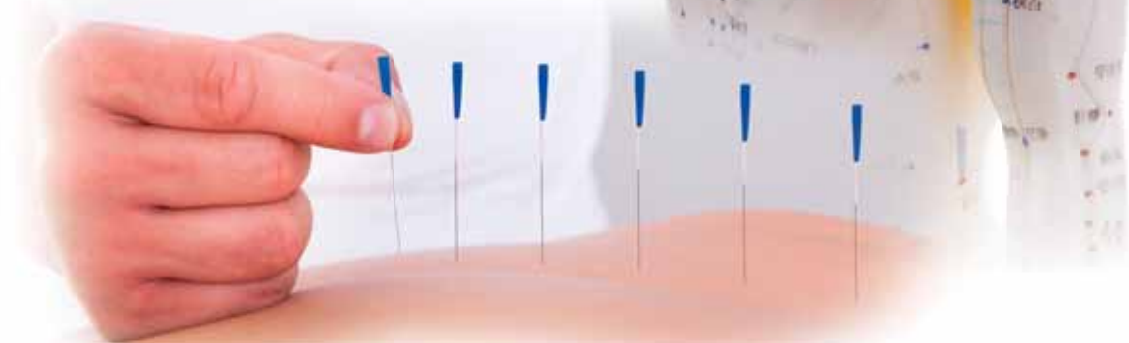
LIEČBA AKUPUNKTÚROU NA SLOVENSKU

Akupunktúra je súčasťou tradičnej čínskej medicíny. Jej začiatky siahajú do 3. tisícročia pred Kristom. Do Európy akupunktúra prenikla v 17. storočí a začiatky jej uplatnenia na Slovensku siahajú do rokov 1960-1961. Akupunktúrou sa zaoberala aj Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) a oficiálne schválila možnosť použitia akupunktúry pri liečbe niektorých ochorení. Základným predpokladom vykonávania akupunktúry je predchádzajúce určenie diagnózy. To sa vykonáva všetkými dostupnými metódami súčasnej medicíny. Pri nedodržaní tejto podmienky by sa totiž mohla prihodiť najzávažnejšia komplikácia v podobe omeškania inej potrebnej liečby. Hlavne pre túto skutočnosť sa od začiatku snažili slovenskí le-

kári-akupunkturisti dosiahnuť, aby na Slovensku akupunktúru vykonávali lekári. Podarilo sa im začleniť akupunktúru do oficiálnej medicíny. V rámci Slovenskej lekárskej spoločnosti je Spoločnosť akupunktúry. Na Lekárskej fakulte Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave sa vyučuje pre leká-

rov akupunktúra. Po úspešnej skúške lekári získajú špecializáciu v odbore akupunktúra. Lekár na základe takto získaných vedomostí, ktoré si musí stále dopĺňať, môže potom účinne a bezpečne liečiť akupunktúrou.

**MUDr. František
Drančík**

Vínšovačky

*Pre všetkých dobrých
šibačov
chystajte misu koláčov.
Ešte vínko, nie však moc
tak veselú Veľkú noc!*

*Želáme vám veľa smiechu,
na Veľkú noc len potechu.
V pondelok veľký zhon,
ženám kúpačov plný dom.
Veľa vody z potoka,
budú svieže do roka.*

*Malý zajko v tráve čupí,
sleduje jak jar sa budí.
Všetko živé sa raduje,
na Veľkú noc sa hotuje.
Privítajme sviatky jari,
nech sa všetkým dobre
darí!*

O masáži bábätiek

Nedávno som mala možnosť viesť prednášku a naživo predviesť masáž bábätiek v klube mamičiek, ktorý funguje v Trdšovciach v Obecnom dome.

Často dostávam otázku, na čo je dobrá masáž bábätiek, čo poskytuje dieťaťu? V prvom rade liečenie, na

fyzickej, duševnej a emocionálnej úrovni, dotyk dodáva radosť, pocit bezpečia a upokojuje. Malé deti mávajú často žalúdočné kŕče, poruchy s trávením, bolesti bruška. Jednoduchými masážnymi pohybmi, ktoré si mamičky vedú rýchlo osvojiť, sa tieto problémy dajú odstrániť za niekoľko okamihov.

Masáž veľmi rýchlo odstraňuje aj problémy so spánkom. Poskytuje

pomoc pri ochorení dýchacích ciest, čistí hlieny, uvoľňuje nádchu, zlepšuje krvný obeh bábätka, ukladňuje nervový systém (je veľa hyperaktívnych detí), posilňuje imunitný systém. Svalstvo dieťaťa sa nádherne vyvíja a masáž zabezpečuje dieťaťu dobrú fyzickú kondíciu, pomáha pri zdravom vývoji chrbtice. Mamičky, ktoré zavítajú na masáž bábätiek, si po dvoch – troch sedeniach osvoja masáž. Následne, hoci aj denne, môžu doma sami masírovať.

Veľmi ma teší, keď vidím, alebo dostávam odozvy, že medzi matkou a dieťaťom vznikne vďaka masáži harmonický a láskyplný vzťah. Dotyk spája, dotyk lieči, dotyk spôsobuje radosť. Buďte smelé a vyskúšajte, odporúčam každému.

Eva Horváthová

LSH CARPHUNTER TEAM

Píše sa 12. apríl 2015, tesne pred obedom. Na kamenných tvárach členov LSH Carphunter Teamu sa odzrkadľuje sústredenosť. Pozorne sa zapisujú dopoludňajšie výsledky meraní do tabuľky pravdy. Už iba posledné minúty ich delia od úspešného vyvrcholenia mesiace trvajúcej húževnatej snahy a tvrdej práce. Ostré lúče slnka sa opierajú o vetrom zvlnenú hladinu dolnobarského jazera. Dvadsaťjeden únavou zmorených tímov zvädza po takmer 48 hodinách neľútostný boj nielen s časom, ale najmä s nemým osadenstvom majestátneho jazera, ktoré spíňa atribúty na organizáciu majstrovstiev sveta v rybolove. Je ťažké odhadnúť, čo sa odohráva v hlavách dvojčlenných tímov. Na zmenu taktiky je už prineskoro a premýšľať nad správne zvolenou boilies návnadou (špeciálna rybárska nástraha a návnada z vareného cesta a ďalších prísad, medzi ktoré môže patriť rybie mäso, mlieko, obilniny alebo zelenina; často sa primiešavajú aj vajčka ako spojivo a rôzne arómy a esencie) a peletami je zbytočné. Sústredení pohľad lovcov kaprov hypnotizuje pár prútov; oceľové puto, ktoré bude prerušené až záverečným klaksónom. Predchádzajúce dva dni boli presýtené komunikáciou v rámci mužstiev, ladením taktík, silnými aj slabými chvíľkami a najmä vzrušujúcim napätím, nakoľko šesťsto eur si odnesie iba ten najlepší. Trinásť hodina prerušuje rozľahlé ticho dlhým výrazným tónom – je po všetkom, máme víťaza prvého ročníka LSH Carp Cup.

Kto vlastne sú LSH Carphunter Team a čo ich názov skrýva?

Mgr. Zoltán LADICS a Július VINCE sú dvaja odhodlaní tvrdošovskí rybárski nadšenci – lovci kaprov. Rybolovu sa venujú od detstva, no rok 2012 sa pre nich stal prelomovým. Vytvorili tím, ktorý zdobí odhodlanosť, vytrvalosť a bojovnosť až do poslednej sekundy. Ak sa k týmto osobnostným vlastnostiam pripojí týždeň až dva trvajúca príprava, zahŕňajúca vy-

no plne sústredení a so všetkou vážnosťou. Toho dôkazom je ich vlastný systém, ktorý je zdokonaľovaný každým pretekom. Taktika je zložená z niekoľkých na seba nadväzujúcich detailov, ktoré ostávajú „kuchárskym tajomstvom“ LSH Carphunter Teamu. Zároveň však obaja svorne dodávajú, že prekvenenie nikdy nie je dosť a vtedy prichádza na rad zmena taktiky, až kým sa rytmus rybolovu neustáli na masívnu vlnu záberov a víťazných úlovkov.

Nemenej dôležitá je však účasť na čo najväčšom množstve pretekov, ktoré zaručujú nové skúsenosti, vlastné zdokonaľovanie a nadviazanie nových „rybárskych priateľstiev“. Žiaľ mužstvo nemá sponzora, a tak nemalé náklady na štart, prepravu a samotnú súťaž ostávajú na Zoliho a Gyusziho pleciah a peňaženkách.

Na záver mi nedá nespomenúť, že od augusta 2014 LSH Carphunter Team rozšíril rodinu priateľov športu a stal sa súčas-

Úspechy LSH Carphunter Team:

13. miesto	48-hodinové preteky, jazero Padán (SK)	júl 2012
1. miesto	48-hodinové preteky, jazero Sipos, Lajosmizse (HUN)	september 2012
1. miesto+najväčšia ryba pretekov	72-hodinové preteky, priehrada Nagytevel (HUN)	apríl 2013
1. miesto	48-hodinové preteky, jazero Szászpa, Lajosmizse (HUN)	máj 2013
1. miesto	48-hodinové preteky, jazero Tüskevár, Debrecín (HUN)	jún 2013
7. miesto	48-hodinové preteky, jazero Füzes, Kecskemét (HUN)	august 2013
6. miesto	48-hodinové preteky, jazero Szászpa, Lajosmizse (HUN)	september 2013
1. miesto+najväčšia ryba pretekov	72-hodinové preteky, jazero Bogács, Eger (HUN)	október 2013
20. miesto	72-hodinové preteky, priehrada Maconka (HUN)	apríl 2014 (70 tímov)
1. miesto	24-hodinové preteky, Belá (SK)	jún 2014
2. miesto	72-hodinové preteky, Fish Arena Lajosmozse (HUN)	jún 2014

budovanie stratégie, ktorá krok za krokom detailne popisuje činnosť počas preteku, úspechy na seba nenechajú dlho čakať (viď nižšie). Podľa odborníkov LSH Carphunter Team je dobre zohratá dvojica, ktorú charakterizuje veľmi disciplinované rybárčenie so sústredeními na každý detail. Sami chalani tvrdia, že ich súhra je bezchybná a chytajú vždy dobre naladení,

Rok 2015 je pre LSH Carphunter Team rokom výziev. Najväčšou výzvou je organizácia vlastného medzinárodného preteku I. LSH Carp Cup, v ktorom využijú osobné skúsenosti z doterajších súťaží, bude dôraz kladený na minimalizáciu vstupných nákladov štartujúcich mužstiev pri dodržaní štandardov medzinárodných pretekov.

ťou Sport Friends Tvrdošovce 2013. Ich veľký sen – účasť na prestížnych medzinárodných pretekoch – môže každoročne svojimi dvoma percentami podporiť každý jeden z vás.

Pozornému čitateľovi zrejme neuniklo, že sa z článku dozvedel, čo LSH Carphunter Team presne znamená. Znalcom anglického jazyka je jasné, že sa jedná o tím lovcov kaprov. A LSH? Trojpísmenková skratka ostáva nateraz tajomstvom. Podľa slov chalánov, by jeho prezradením prišli o svoje rybárske šťastie.

Autor textu:

**Ing. Marian BATYKA /
predseda OZ Sport Friends
Tvrdošovce 2013**

**Foto: archív
Mgr. Zoltán LADICS,
Július VINCE**

Mgr. Zoltán Ladics a Július Vince, alias LSH Carphunter Team

ŠPORT

V sezóne 2014/2015 majstrovstiev vo futbale hrali 4 mužstvá pôsobiace pri Športovom klube Tvrdošovce v oblastných majstrovstvách a 2 mužstvá v okresných majstrovstvách vo futbale:

„A“ mužstvo – IV. liga JV
Dorast – IV. liga JV
Starší žiaci – III. liga Juh
Mladší žiaci – III. liga Juh
„B“ mužstvo dospelých – II. liga

VYHODNOTENIE JESENNEJ ČASTI SEZÓNY 2014/2015:

„A“ mužstvo

8. miesto, 15 zápasov (víťazstvo: 6, remíza: 3, prehra: 6), 21 bodov

Mužstvo: Molnár, Bránický – brankári
Spevák, Augustín, Csabai, Kökényesi, Kostolányi, Lakatos, Kovács, Krupanszki, Benko, Dikács, Máté, Piskla, Oláh, Blaško, Kósa

Strelci: Benko (11), Kovács (6), Dikács (5), Kósa (4), Csabai (3), Oláh (2), Piskla, Augustín, Krupanszki (1-1-1)

Žltá karta: Kökényesi (5), Spevák (5), Lakatos (4).

Najviac minút (1 350 min) odohral v sezóne Roland Kovács, ktorý hral na každom zápase od začiatku až do konca.

Odchádzajúci: Augustín, Vincze – Horné Saliby, Blaško – Andovce, Bránický – Nesvady

Prichádzajúci: Malý Mário – Veľký Kyr, Lakatos Mário – dorast

Dorast

10. miesto, 15 zápasov (víťazstvo: 6, remíza: 2, prehra: 7), 20 bodov

Strelci: Csanda (14), Máté (9), Lakatos (7)

Najviac hrajúcim hráčom bol Mário Lakatos, ktorý strávil na ihrisku 1 350 min.

Žltá karta: Tkáč (5), Vanya (5), Lakatos (4)

Červená karta: Vas (2), Csanda (1)

Starší žiaci

14. miesto, 12 zápasov (víťazstvo: 0, remíza: 0, prehra: 12), 0 bodov

Strelci: Mário Zsigmund (3)

Mladší žiaci

13. miesto, 12 zápasov (víťazstvo: 1, remíza: 1, prehra: 10), 4 body

Strelci: Lakatos (5)

Prípravka

2. miesto, 9 zápasov (víťazstvo: 7, remíza: 1, prehra: 1), 22 bodov

Strelci: Lakatos Viktor (24)

„B“ mužstvo dospelých

4. miesto, 11 zápasov (víťazstvo: 5, remíza: 4, prehra: 2), 19 bodov

Najlepší strelci: Roman Ludas Roman (7), Kristián Balogh (5)

František Újhelyi, predseda ŠK Tvrdošovce

ROZPIS ZÁPASOV

„A“ MUŽSTVO

Dátum	Autobus	Začiatky	Zápasy
29.03.2015	13.15	15.00	Močenok - Tvrdošovce
05.04.2015		15.30	Tvrdošovce - Želiezovce
12.04.2015		15.30	Tvrdošovce - Galanta
19.04.2015	14.00	16.00	Čeladice - Tvrdošovce
26.04.2015		16.00	Tvrdošovce - Dvory
3.05.2015	8.45	10.30	ČFK Nitra - Tvrdošovce
10.05.2015		16.30	Tvrdošovce - Šurany
17.05.2015	15.00	17.00	FC Nitra - Tvrdošovce
24.05.2015		17.00	Tvrdošovce - Vlčany
30.05.2015	15.00	17.00	Kolárovo - Tvrdošovce
7.06.2015		17.00	Tvrdošovce - Kalná
14.06.2015	15.00	17.00	Štúrovo - Tvrdošovce

„B“ MUŽSTVO

Dátum	Autobus	Začiatky	Zápasy
28.03.2015		15.00	Tvrdošovce - Nána
04.04.2015		15.30	Kolta - Tvrdošovce
11.04.2015		15.30	Bruty - Tvrdošovce
18.04.2015		16.00	Tvrdošovce - Nová Vieska
25.04.2015		16.00	Jasová - Tvrdošovce
02.05.2015		16.30	Tvrdošovce - Palárikovo „B“
09.05.2015		16.30	Strekov - Tvrdošovce
16.05.2015		17.00	Tvrdošovce - Podhajská „B“
23.05.2015		17.00	Gbelce - Tvrdošovce
31.05.2015		17.00	Tvrdošovce - Biňa

„A“ DORAST

Dátum	Autobus	Začiatky	Zápasy
21.03.2015		14.00	Tvrdošovce - Palárikovo
29.03.2015	11.00	12.30	Ivánka p. Nitre - Tvrdošovce
04.04.2015		14.00	Tvrdošovce - Želiezovce
11.04.2015		14.00	Tvrdošovce - Trstice
18.04.2015	14.00	16.00	Topolníky - Tvrdošovce
25.04.2015		14.00	Tvrdošovce - K. Kračany
02.05.2015	8.00	10.00	Sereď - Tvrdošovce
09.05.2015		14.00	Tvrdošovce - V. Ulány
17.05.2015	12.30	14.30	V. Meder - Tvrdošovce
23.05.2015		14.00	Tvrdošovce - Gabčíkovo
30.05.2015	12.30	14.30	Kolárovo - Tvrdošovce
6.06.2015		14.00	Tvrdošovce - Chrenová
14.06.2015	13.00	14.30	Marcelová - Tvrdošovce

ŽIACI

Dátum	Autobus	Začiatky	Zápasy
21.03.2015	8.30	10.00-12.00	Hurbanovo - Tvrdošovce
28.03.2015		10.00-12.00	Tvrdošovce - Gabčíkovo
04.04.2015	9.00	10.00-12.00	Šurany - Tvrdošovce
18.04.2015		10.00-12.00	Tvrdošovce - Kolárovo
25.04.2015	8.30	10.00-12.00	Želiezovce - Tvrdošovce
2.05.2015		10.00-12.00	Tvrdošovce - Marcelová
9.05.2015	8.30	10.00-12.00	Okoličná - Tvrdošovce
VOLNO			
23.05.2015	8.30	10.00-12.00	V. Meder - Tvrdošovce
30.05.2015		10.00-12.00	Tvrdošovce - Šahy
11.04.2015	8.30	10.00-12.00	Šaľa - Tvrdošovce
07.06.2015	8.30	10.00-12.00	Štúrovo - Tvrdošovce
13.06.2015		10.00-12.00	Tvrdošovce - N. Zámky

PRÍPRAVKA

Dátum	Autobus	Začiatky	Zápasy
04.04.2015		10.00	Semerovo - Tvrdošovce
11.04.2015		10.00	Maňa - Tvrdošovce
17.04.2015		16.30	Tvrdošovce - Šurany
25.04.2015		10.00	Čechy - Tvrdošovce
1.05.2015		16.30	Tvrdošovce - Michal n. Žit.
9.05.2015		10.00	Komjatice - Tvrdošovce
15.05.2015		16.30	Tvrdošovce - Veľký Kyr
23.05.2015		10.00	Dvory n. Žit. - Tvrdošovce
29.05.2015		16.30	Tvrdošovce - Palárikovo

Gabriel Brat

KAŠÍROVANÉ VEL'KONOČNÉ *obrie vajíčka*

Pomôcky:

balón, škrob na šaty 750 ml, biely papier, servítky, krepový papier, rôzne ozdoby (stužky, pierka, kvietky), miska a tácka

- nafúkame balón a pevne zviažeme
- biely papier natrháme na kúsky – asi tak veľkosti 5 x 5 cm
- do misky si prelejeme časť škrobu a pripravíme si tácku, na ktorej budeme pracovať
- niekoľko natrhaných papierikov si vložíme do misky a potom ich prikladáme husto cez seba na balón
- keď je balón celý hotový, opatrne ho prekryjeme veľkými kúskami servítky – tá vy-

- je nadbytočný škrob a zafixuje nám papiere na balóne
- takto zhotovenú prvú vrstvu necháme dobre uschnúť na suchej tácke
- počas sušenia občas otáčame, aby sa balón neprilepil a zároveň dbáme na to, aby na tácke neostával škrob – vytvoril by nám nepeknú štruktúru
- po usušení rovnakým spôsobom vytvoríme druhú vrstvu
- tretia vrstva sa už robí len

- s krepovým papierom – trochu nám zafarbí rúčky
- po dokonalom vysušení príde na rad malé kúžlo – opatrne prepichnete trčiaci kusok balóna na niekoľkých miestach a pozorujeme ako sa nám syčiaci a praskajúci balón roztancuje
- vytiahneme zvyšky balóna a dierku môžeme prekryť za pomoci škrobu a papiera alebo jednoducho len lepidla a ozdôbky

- teraz stačí už len ozdobovať
- *** takto zhotovený balón sa môže premeniť na zvieratko, ak prilepíme očka, zobáčik, hrebienok a krídelká
- *** po rozrezaní orezávačom sa môže zmeniť na košík, hniezdo a pod. Fantázii a ani zručnosti sa medze predsa nekladú.

Prijemné tvorenie s Vašimi deťmi.

Bc. Eva Borbélyová

Pár „zlepšovákov“ na výrobu voskom maľovaných kraslíc

VYFUKOVANIE VAJEC

Toto je skvelá vec, zvlášť keď potrebujete naraz vyfúknuť veľké množstvo vajec a nechcete mať na vajíčkach veľké nepekné diery. Ihlu na striekačke ohnite cca do pravého uhla (aby vám pri vyfukovaní netieklo vajce po rukách). Potom do vajíčka vydľabte jednu dierku a fúkajte do neho pomocou prázdnej striekačky vzduch. Vajíčko popri ihle vytečie. Ak chcete vajíčko zavesiť, po vyfúknutí obsahu môžete dorobiť aj druhú dierku.

VÝROBA STOJANA

Najskôr si treba pripraviť vrchnáčky z fliaš, ktoré budú slúžiť ako misky na roztápanie voskoviek. Z vrchu urobíte do vrchnákov pár zástrihov nožnicami na železo a okraje vyhnete. Potom z drôtu vyrobíte „oká“ tak, aby sa tam vrchnáky dali ľahko nasunúť, no súčasne nesmú prepadnúť. Počet týchto ôk je individuálny. No vždy je lepší väčší počet, lebo potom nemusíte štople stále prekladať.

MAĽOVANIE ZÁKLADU VAJÍČOK

Najlepšie sa pracuje s akrylátovými farbičkami, lebo rýchlo schnú a dobre držia. Vajíčka ale môžete namaľovať akoukoľvek farbou, ktorá na nich bude držať – alebo ich nemaľovať vôbec a nechať ich také prírodné.

MAĽOVANIE VAJÍČOK VOSKOM

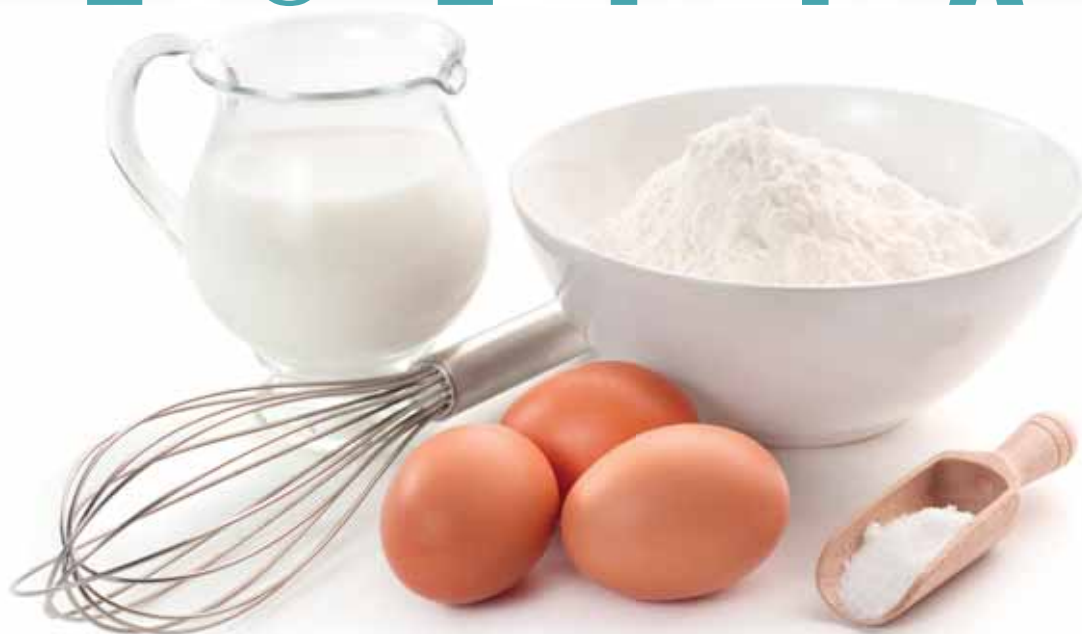
Po uschnutí základnej farby môžete ísť na samotné maľovanie voskom. Do pripraveného stojanu už len nakladáte štople s kúskami voskoviek a roztopíte ich pomocou sviečky. Tu treba správne odhadnúť vzdialenosť sviečky – štople tak, aby vosk veľmi nehořel, ale zase aby sa dostatočne topil. Je to cca 7 -10 cm (treba odskúšať). Trafiť správnu vzdialenosť je asi to najzložitejšie na celom procese výroby. Vosk nanášate pomocou hlavičky špendlíka, ktorý zapichnete do opaku ceruzky.

Veľa zdaru v tvorení!

(i)

R E C E P T Á R

Kofila rezy

Píškótové cesto: 15 vajec, 15 PL lyžíc cukru, 15 PL lyžíc polohrubej múky, prášok do pečiva, 2 - 3 PL lyžice kakaa.
Krém: 6 vajec, 12 PL lyžíc cukru, 1 vanilka, 4 kofily, 2 PL lyžice nescafé, 2 maslá
 2 dl silnej kávy, 1dl rumu, marhuľový džem, kakao na povrch.

Z uvedených surovín upečieme 2 žlté a 1 kakaový plát. Nad parou vyšľaháme vajcia s cukrom a vanilkou. Krém musí byť tuhý, šľaháme 30-45 minút. Do hotového teplého krému vmiešame 4 kofily a po vychladnutí pridáme nescafé a maslá. Spodný plát natrieme džemom, položíme naň druhý žltý plát, na ktorý rozotrieme časť krému. Ďalšia vrstva je hnedý plát, ktorý pokropíme zmesou kávy a rumu. Natrieme zvyšnú, väčšiu časť krému a vrch posypeme hrubšou vrstvou kakaa. Vynikajúci lahodný zákusok.

Laskonky

6 bielkov, 33 dkg kryštálového cukru, 17 dkg kokosu, mletých orechov alebo lieskocov, 10dkg práškového cukru, forma na laskonky (zakúpime v domácich potrebách alebo v internetovom obchode s cukrárenskými potrebami za 3,- €).

Bielky s cukrom nad parou vyšľaháme na tuhý sneh. Do vychladnutého snehu opatrne vmiešame kokos alebo orechy zmiešané s práškovým cukrom. Na papierom vystlaný plech položíme formu na laskonky a do otvorov rovnomerne naniesieme sneh. Sušíme 15 minút pri teplote 110 stupňov, dosušíme na 80 stupňoch pri otvorených dverkách rúry. Ideálnu tepotu sušenia musíme vyskúšať sami, každá rúra pečie inak. Plníme maslovým krémom vymiešaným nad parou podľa chuti, napr. kávovým, orechovým, čokoládovým, karamelovým. Z tejto dávky vyjde zhruba 30-34 ks zlepených zákuskov.

A.L.

FOTOREPORTÁŽ

FAŠIANGOVÉ PLESY
V TVRDOŠOVCIACH 2015

Spevokol Rozmarín zabával našich seniorov počas celého čajového posedenia

Čajové posedenie klubu dôchodcov

Najstarší plesajúci na plesoch železničiarov

Ples Spolku tvrdošovských železničiarov Zástava

Najnovšia citarová skupina našej obce

Batôžkový ples MO CSEMADOK

FOTOREPORTÁŽ

FAŠIANGOVÉ PLESY V TVRDOŠOVCIACH 2015

Tanečná zábava dobrovoľných darcov krvi

Krájanie torty z príležitosti 20. ročníka tanečnej zábavy pre dobrovoľných darcov krvi

Ples rodičov, pedagógov a priateľov ZŠ J.A. Komenského

Na plese ZŠ J. A. Komenského nesmú chýbať mažoretky školy

Ples ZŠ K. Szemerényiho zaháji vždy tanec Palotás v podaní žiakov školy

Valentínsky ples rodičov, pedagógov a priateľov ZŠ K. Szemerényiho

PRE DETI

VESELÉ POCHÚTKY

NÁJDITE ROZDIELY

OMAĽOVÁNKA

VEĽKONOČNÝ LABYRINT

